

22. JULIJA SPOMINSKI POHOD NA STOL

LETO XII

Številka 28

Jesenice, 17. julija 1970

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vani — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železara«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Ocena polletnih poslovnih rezultatov

Uredništvo Železara je ob zaključku prvega polletja prosilo za oceno poslovanja podjetja v prvem polletju direktorja proizvodnje inž. Avgusta KARBA in direktorja komercialnega sektorja Bogdana KNAFLIČA, medtem ko bomo odgovor glavnega direktorja mag. inž. Petra KUNCA in direktorja finančno-knjigovodskega sektorja Mitja MEDVEŠKA objavili v prihodnji številki, ko bo zaključena polletna bilanca. Vsem štirim direktorjem smo postavili isto vprašanje...

VPRAŠANJE: V prvem polletju 1970 smo v Železarni v skupni proizvodnji dosegli 95,3 % plana, v blagovni pa 101,9 %, kar je razmeroma dobro z ozirom na trajno prisotno pomanjkanje osnovnih metalurških surovin in delavcev. Prosimo, če bi dosežene rezultate v prvem polletju ocenili iz vašega aspekta.

... direktor proizvodnje Avgust Karba

V proizvodnih obratih so bile v letošnjem prvem polletju prisotne precejšnje težave, s katerimi smo se borili pri izvajanju postavljenih planskih nalog. Največji in najtežji problem je bil prav gotovo pomanjkanje osnovnih železarskih surovin v talilniških obratih. Znano je, da smo morali v februarju celo za teden dni ustaviti plavž št. 1, ker nismo imeli koksa. Poleg tega so bile občasno tudi zelo velike težave zaradi pomanjkanja starega železa in mrzlega grodlja, ki ga uporabljamo kot vložek za Martinove in električne peči. Posledica tega je bila, da nobeden od treh osnovnih obratov — plavž, martinarna in električne peči — ni izpolnil planskih nalog, čeprav se je predvsem martinarna s 96 % zelo približala po družbenem planu postavljeni proizvodnji.

Posledica pomanjkanja osnovnih surovin se je odražala tudi na delu ostalih obratov, ki uporabljajo in predeljujejo vložek iz martinarne in elektro jeklarne. Zato smo imeli določene težave v valjarnah na Beli, na Javorniku ter v predelovalnih obratih. Zaradi občasno slabše kvalitete surovin v martinarni in elektro jeklarni, delno pa tudi zaradi subjektivnih vzrokov, smo imeli poleg splošnega pomanjkanja vložka tudi težave s proizvodnjo naročenega asortimenta.

Določen problem je predstavljal v prvem polletju tudi pomanjkanje delavcev. Njihovo število se je postopno zaradi fluktuacije zmanjševalo. Posledice tega so povzročale precejšnje težave v talilniških obratih, javorniških veljarnah in v predelovalnih obratih. Posebno hudo je bilo tam, kjer obratujejo z individualnimi stroji, kot na primer hladna valjarna, žičarna in žebljarna. Ker de-

lo ni kolektivno, se odsotnost posameznega delavca direktno pozna na proizvodnji, ker stroj, kjer je zaposlen ne proizvaja.

Omeniti pa moram še težave, ki smo jih imeli v zvezi s čezmernimi zastoji kot posledice različnih okvar in remontov. S tem v zvezi je bilo najbolj kritično v valjarni žice, kjer je ogrevalna peč v izredno slabem stanju in smo jo morali večkrat popravljati. Iz tega razloga je bil izkoristek razpoložljivega fonda v tem obratu nenormalno nizek in ustrezno temu tudi premajhna proizvodnja. V juliju bomo to peč popravili in računamo, da se bo situacija potem normalizirala.

Razen tega smo imeli težave z različnimi večjimimi okvarami na žerjavih in nekaterih proizvodnih ter pomožnih napravah. Tudi to je po svoje vplivalo na slabše izpolnjevanje proizvodnih nalog v preteklih mesecih oziroma v prvem polletju.

Jasno je, da so imele vse zgoraj navedene težave določen negativen vpliv na delo obratov tudi v drugih pogledih. To je bilo povezano predvsem s težavami pri organizaciji dela, nespoštovanjem tehnološke discipline in podobnimi subjektivnim napakami. Večkrat je bilo v proizvodnem obratu težko najbolje organizirati delo, če ni bil zagotovljen vložek. Ravno tako pa vzdrževalni delavci včasih niso uspeli popraviti pokvarjenega stroja, če zaradi težav s plačilom nismo pravočasno dobili potrebnih rezervnih delov iz uvoza.

Vse kaže, da se bomo s takšnimi težavami borili tudi v drugem polletju. Zato je naloga nas vseh, da naredimo vse, da bi kljub težavam, ki jih dan za dnem ne

(Nadalj. na 3. str.)

Ob dnevu vstaje vsem borcem in aktivistom NOB čestitajo

uprava podjetja
samoupravni organi
družbeno-politične organizacije
uredništvo Železara

Razgovor z mladinci na počitniškem delu in praksi

Po podatkih, ki nam jih je posredovala kadrovska služba, je bilo pred 15. julijem, ko se je številka še povečala, v Železarni na počitniškem delu ali obvezni praksi 187 mladink in mladincev, oziroma dijakin in dijakov raznih srednjih šol in absolventov osnovnih šol. V talilnicah je zaposlenih 25, v valjarnah 38, v predelovalnih obratih 55, v strojno-energetskih obratih 36 in na upravnih službah, vključno z OTK in RO — 33 mladink in mladincev. Nekaj od teh jih bomo poskušali predstaviti tudi v našem glasilu.

Sonja KLANŠČEK, absolventka III. letnika upravno

administrativne šole v Kranju, je na počitniškem delu

na kadrovskem sektorju. Na počitniškem delu v Železarni je že tretje leto, preje pa je bila dvakrat na špediciji.

Tudi pri Sonji je osnovni namen počitniškega dela, da se materialno malo opomore, oziroma pripravi na novo šolsko leto. Prav nič pa ne podcenjuje, nam je pri srečanju

(Nadalj. na 2. str.)

»In narod, ki poslednji je cokoljal, se v ogenj je med prvimi pognal.« *

Pred devetindvajsetimi leti — 22. julija 1941 — je mali slovenski narod zapisal v knjigo svoje narodne zgodovine dejanje, kakršnega v taki obliki in obsegu dotlej ni poznal. Dejanje, ki je pomenilo pričetek velikega boja, boja za življenje in smrt, boja za dokončno narodno in socialno osvoboditev. S tem dejanjem in s tem dnem se začne največje in najbolj junaško obdobje v zgodovini de taktat v politični areni nezapaženega slovenskega naroda. To dejanje je s svojo revolucionarno in napredno vsebino najgloblje poseglo v življenje slovenskega naroda. S tem dejanjem je Komunistična partija Slovenije, kot sestavni del Komunistične partije Jugoslavije, povezala vse napredne in rodoljubne sile slovenskega naroda v porajajoči se Osvobodilni fronti in sprožila val vseljudske oborožene vstaje proti nasilnikom — okupatorjem in izdajalcem.

»Slovenske ljudske množice, ki so se zbirale v Osvobodilni fronti, so skupno z ljudskimi množicami vse Jugoslavije sledile pozivu Komunistične partije, pozivu tovariša Tita. S silo giganta je slovensko ljudstvo na ta poziv preokrenilo tradicionalni tok slovenske zgodovine. Nekaj mesecev po ustanovitvi Osvobodilne fronte so že zagrmeli na naših tleh prve partizanske puške. Zatlata je in iz dneva v dan vse mogočnejše plamtela ljudska vstaja. Oborožena vstaja slovenskega ljudstva je neusmiljeno pokopala podlo tradicijo tiste nacionalne politike, ki so jo dotlej kot edino zveličavno uganjali slovenski vladajoči razredi. Nič več prosjačenja za drobtinice, lom z nacionalnim zatiranjem in slehernim imperialističnim sistemom na naših tleh, osvoboditev in združitev vseh Slovencev na temelju samoodločbe in lastne državnosti v svobodni in ljudsko demokratični Jugoslaviji bratskih narodov. Tak je bil program Osvobodilne fronte in za uresničitev tega programa je pod vodstvom Komunistične partije in tovariša Tita plamtela ljudska vstaja ramo ob rami z vstajo drugih jugoslovanskih narodov.«**

Ta dan — 22. julij — praznuje naša slovenska republika kot dan vstaje. Ta dan so priprave za vstajo dosegle že tako stopnjo, da so padli na Pšatniku, na cesti med Tacnom in Šmartnim, prvi partizanski strelji, ki jih je sprožila šmartnogorska-partizanska skupina. Temu so sledile večje ali manjše partizanske akcije po vsej Sloveniji in naznanjale splošno vstajo Slovencev. Do prve oborožene borbe med Jeseniško četo in Nemci je prišlo nekaj dni za tem, to je 30. julija oziroma 1. avgusta. To ni bilo le nekaj strelcev iz puške, to je bila borba, ki je prišla tudi v anale nemške vojske in jo omenjajo enako kot borbe na Vzhodnem bojišču ali katerikoli drugi fronti. Nemško poveljstvo na Bledu je takrat poročalo državnemu propagandnemu uradu v Celovcu, da se je na Gorenjskem v tednu med 27. juli-

jem in 2. avgustom razplamtela komunistična propaganda in napadalnost »kot doslej še nikoli«. Napisi in akcijam in skrivnim sestankom, pravi nadalje poročilo, sledijo sabotaže in napadi s puškami, avtomatskim orožjem in bombami na stanovanja županov, na žandarmerijske postaje, mostove in električne napeljave. Tako se je začela pisati nova zgodovina do taktat stolletja tlačnega slovenskega naroda.

V tem boju je tudi delež jeseniških železarjev precej večji kot ga pripisujejo zgodovinarji. Že 20. aprila 1941 je bil formiran vojno-obrambni komite za jeseniško okrožje na pobudo narodnega heroja Joža Gregorčiča-Gorenjca. Jesenice so dale tudi prvi politično organizacijski in komandni kader. Da se je vstaja razplamtela tudi na našem območju dokazujejo tudi preventivni ukrepi okupatorja. Že julija 1941, še pred vstajo, so bili izseljeni prvi Jeseničani. Do konca leta 1941 pa je bilo izseljenih v Srbijo že 750 oseb, v Nemčijo 230 oseb, 290 oseb pa je bilo interniranih ali poslanih v delovna taborišča. V partizanske vrste je že v letu 1941 vstopilo 141 Jeseničanov, to leto pa je zahtevalo tudi ogromni krvni davek z 92 ustreljenimi talci in že mnogimi padlimi borci. Še bolj prepričljivo pa potrjuje prispevek Jesenic narodnoosvobodilni borbi 1480 udeležencev NOV, preko 2400 zapornikov, internirancev in izseljencev ter preko 600 žrtev v času narodnoosvobodilne borbe. Vstaja na Gorenjskem je vplivala tudi na časno preložitve izseljevanja prebivalcev, ki so ga kasneje tudi preložili na čas po zmagi. Da vstaja na Gorenjskem ni bila tako nepomembna dokazuje tudi to, da je bil šef civilne uprave za Gorenjsko Kutschera zaradi omajanega položaja, ki ga je povzročila vstaja, zamenjan in civilna uprava premeščena v Celovec. Gorenjci so vedeli, da gre v tem boju slovenskega in jugoslovanskih narodov tudi za njihov obstoj. Morda je bil ta obstoj Gorenjcev ob znanem načrtu preseljevanja in ob dejstvu, da je Hitler proglasil Gorenjsko »za nemško za vselej«, mnogo bolj ogrožen kot v katerikoli drugi slovenski pokrajini.

Ko devetindvajset let po tem velikem datumu predstavimo zgodovino, oziroma prehojeno pot od 22. julija 1941 dalje, s ponosom in samozavestjo ugotavljamo, da se uspešno uresničujejo revolucionarne zamisli narodnoosvobodilne borbe. Ne brez težav, niti ne brez napak in nasprotij gre naša pot jasno v socializem, v samoopravno, humanistično družbo. S čuvanjem pridobitev narodnoosvobodilne borbe in njenih svetlih tradicij ter globkega človeškega pomena revolucije, najbolj verno izražamo zahvalo in spomin vsem, ki so žrtvovali svoja življenja v tej veliki borbi za našo svobodo ter zahvalo vsem, ki so sodelovali v tem junaškem boju za življenje in smrt.

(* Matej Bor; ** Boris Kidrič)

V juniju 38 poškodovanih

Kakor je ugotovila služba za varstvo pri delu je bilo v juniju poškodovanih 38 naših sodelavcev. Od tega je bilo na delovnih mestih 35 poškodb, 3 poškodbe pa na poti v službo. Zaradi poškodb na delovnih mestih smo v tovarni izgubili 733 delovnih dni, zaradi poškodb na poti pa 87 delovnih dni.

V delovni enoti talilnice je bilo v juniju na delovnih mestih poškodovanih deset sodelavcev in so zato izgubili 127 delovnih dni. V valjarni Bela sta bili dve poškodbi in 42 delovnih dni, v valjarnah na Javorniku devet poškodb in 204 dnevi, v predelovalnih obratih sedem poškodb 168 dni, v energetskih obratih poškodb ni bilo, v vzdrževalnih obratih pa 4 poškodbe in 106 dni, transportni obrati tri poškodbe in 73 delovnih dni, upravne službe so bile brez poškodb in 13 izgubljenih dni zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev.

Na poti v službo v preteklem mesecu niso imeli poškodb v talilnicah, valjarni Bela, energetskih obratih in transportnih obratih. Eno poškodbo so zabeležili v valjarnah na Javorniku s 16 dnevi, v predelovalnih obratih prav tako ena poškodba in šest izgubljenih dni, ter v vzdrževalnih obratih ena poškodba, 2 izgubljena dneva ter 39 dni zaradi poškodb v prejšnjih mesecih.

Razgovor z mladinci na počitniškem delu in praksi

(Nadalj. s 1. str.)

rekla, tudi koristnosti takega dela glede na strokovno usposabljanje, kajti pri sedanjem delu se tudi srečuje s stvarmi, ki ji bodo tako v šoli, kot pri kasnejši zaposlitvi koristile. Sodelavke in sodelavci na kadrovskem sektorju so prijazni z njo in ji pokažejo in povedo kar ne zna, oziroma kar bi rada zvedela.

Sonja tudi ve, da tovarna trenutno ni v najboljšem položaju zaradi znanih težav z osnovnimi metalurškimi surovinami pa tudi v pogledu osebnih dohodkov meni v tovarni ni najbolje oziroma, da bi dohodki morali biti glede na težavnost dela precej višji. Niso pa vsem težavam krivi samo omenjeni vzroki. Precej je odvisno tudi od zaposlene-

ga kadra, ki ni povsod in na vseh delovnih mestih ustrezno usposobljen.

Po končani upravno-administrativni šoli, bi rada nadaljevala šolanje, sicer pa pravi, če bi se morala zaposliti, da bi premislila, če bi šla v Železarno.

Mira KLEMENČIČ, absolventka II. letnika ekonomske srednje šole je prvič na počitniški praksi v Železarni. Po obvezni tritedenski praksi, ki jo je že zaključila bo ostala v Železarni še do 1. avgusta. Njen oče je zaposlen v Železarni.

V razgovoru nam je Mira povedala, da se je na praksi marsikaj naučil, vendar pa je občutila še veliko razliko med teorijo in prakso. Na komercialnem sektorju se počuti dobro, vsi so prijazni z

njo in ji pokažejo in povedo vse kar jo zanima. Po končani šoli bi se prav rada zaposlila v Železarni, seveda najraje na sektorju kjer sedaj dela in če bodo prosta delovna mesta.

Železarno pozna iz šolskih ekskurzij, znane so ji tudi težave s katerimi se bori kolektiv, je pa optimist in je prepričana, da bo delovni kolektiv te težave prebrodil.

Miro HAREJ je letos diplomiral na šoli za zdravstvene delavce na Jesenicah. Naši bralci, predvsem mladi ga gotovo poznajo kot sekretarja občinske konference ZMS. Na počitniški praksi v Železarni je že tretje počitnice, prvo leto je delal pri zidarjih na gradbenem oddelku, lani je

bil v javorniških valjarnah, letos pa smo ga srečali v žebjarji na delovnem mestu drugega okovalca kartonov. Pogodbo z Železarno ima sicer za en mesec, najbrž pa bo pogodbo podaljšal še za en mesec. Tudi njegov oče je član delovnega kolektiva Železarne.

Miro nam je ob našem srečanju povedal, da si s počitniškim delom želi zaslužiti nekaj denarja, da si malo tudi sam pomaga pri nadaljnjem študiju. V jeseni bo namreč odšel na študij v Ljubljano in sicer na visoko šolo za sociologijo in politične vede. Na sedanjem delovnem mestu mu je nekaj dni šlo nekoliko težje, sedaj pa se je navadil in je z delom zadovoljen. Sodelavci so ga nekaj dni nekam čudno gledali kako, da se zdravstveni tehnik znajde med žebjarji na fizičnem delovnem mestu. No sedaj vedo, da bo med njimi samo čez počitnice, sicer pa se dobro razumejo.

Tudi Miro z zaupanjem gleda v delovni kolektiv Železar-

ne in je prepričan, da se bo kolektiv s svojim preudarnim dolgoročnim načrtovanjem v okviru samoupravnih odnosov oziroma dogovarjanja rešil sedanjih težav. Železarno, njene probleme in samoupravni sistem kot mladinski aktivist dobro pozna. Samoupravni sistem pravi, da je dobro oblikovan, vendar bo potrebno še mnogo prizadevanj, da bo resnično prišlo do samoupravnega odločanja o vseh važnejših vprašanjih življenja in dela kolektiva. Še premalo pride do izraza iniciativa posameznikov ali posameznih grup. Tudi v pogledu informiranja, kar je ugotovil v razgovorih z delavci, še ni najboljše, saj na primer delavci v obratu 12. junija še niso vedeli kakšen bo odstotek gibljivega dela osebnega dohodka čez tri dni. Naš sobesednik je v razgovoru pokazal, da že zelo dobro pozna Železarno in njene probleme. Sicer pa pravi Miro, da bi se ob drugačni poklicni orientaciji mirno zaposlil v Železarni, ker z zaupanjem gleda v njeno prihodnost.

Iz naših počitniških domov

Ker smo že sredi počitniške sezone, ne bo odveč, če našim bralcem posredujemo nekaj podatkov o letovanju naših sodelavcev in svojcev v počitniških domovih v Crikvenici in v Biogradu na moru.

Pri tovariškem odboru osnovne organizacije sindikata obstoja in deluje komisija, ki jo vodi tov. Marica Simon. Letos je komisija posameznim sindikalnim odborom na osnovi staleža določila določeno število mest v obeh počitniških domovih. Sindikalni odbori pa zbrane prijave dostavijo komisiji najkasneje 12 dni pred vsako izmeno.

Počitniški dom metalurgov v Crikvenici

V prvi izmeni od 12. do 24. junija je bilo v počitniškem domu metalurgov na letovanju 34 sodelavcev in njihovih svojcev, ter članov ZVVI. V naslednjih dveh izmenah je v počitniškem domu metalurgov koristilo dopust 148 sodelavcev in svojcev, tako da so bile zmogljivosti doma v celoti izkoriščene. Povemo naj še to, da za letovanje v Crikvenici vlada med našimi sodelavci veliko zanimanje, saj potovanje z avtobusom ni tako naporno kot na primer v Biograd in se to pozna tudi pri ceni letovanja. V izmeni, ki bo začela z letovanjem jutri, to je 18. julija bo do 30. julija v našem počitniškem domu letovalo 66 delavcev in svojcev.

Počitniški dom Biograd na moru

Najprej so si v našem počitniškem domu v Biogradu odpočili in nabrali svežih moči sodelavci, ki so bili na brezplačnem letovanju po navetu zdravnika. Takrat je bilo v počitniškem domu 111 naših sodelavcev s priporočilom zdravnika, razen tega pa še 40 sodelavcev in svojcev. V drugi in tretji izmeni je v Biogradu na moru letovalo 563 sodelavcev in svojcev.

Za letovanje v Biogradu se naši sodelavci in svojci sedaj raje odločijo, ker je potova-

nje z letalom od letališča Brnki do Zadra bolj udobno in traja komaj pol ure. Inex Turist je omogočil našim sodelavcem potovanje z letalom iz Brnikov do Zadra in oskrbel tudi prevoz z avtobusom z Jesenic do letališča Brnki ter od letališča v Zadru do počitniškega doma v Biogradu in obratno.

Predvidevajo, da bo do konca letošnje sezone v devetih izmenah v obeh počitniških domovih letovalo 1620 sodelavcev in svojcev, od tega 100 sodelavcev brezplačno. Štirinajst sodelavcev in svojcev pa se je prijavilo za letovanje v počitniškem domu na Mežakliji za mesec julij in avgust.

Kakšne so cene letovanja

Komisija za oddihe in izlete je v posebni okrožnici obvestila sindikalne odbore v tovarni o cenah letovanja v počitniških domovih. Oglejmo si jih: za oba počitniška doma ob morju so cene za sodelavce in svoje enake. V sezoni znaša dnevna cena 2100 starih dinarjev za člane kolektiva, v pred in po sezoni pa 1800 starih dinarjev. Za družinske člane, ki so zaposleni v drugih podjetjih je treba plačati 3200 starih dinarjev na dan ne glede na to ali je letovanje v sezoni ali pa pred in po sezoni. K tem cenam je treba prišteti še turistično takso in pa seveda prevozne stroške. Za osebe, ki niso člani kolektiva

in niti ne družinski člani pa je treba odšteti v sezoni 4500 starih dinarjev, pred in po sezoni pa 4000 starih dinarjev.

Izleti k morju

Sindikalni odbori organizirajo tudi enodnevnne izlete z avtobusi za člane sindikata in oskrbijo prehrano v našem počitniškem domu v Crikvenici. Tako so bili že v predsezoni v Crikvenici na izletu sodelavci iz predelovalnih obratov in iz RTA ter strgarne valjev. V Crikvenici so letovali tudi učenci poklicne industrijske šole ter dijaki STŠ. Tako je bilo v Crikvenici okrog 250 udeležencev izletov. Sindikalni odbori med letom organizirajo tudi krajshe in daljše izlete, v zadnjem času tudi z letalom od Brnikov do Pulja. Podatke o številu teh izletov in udeležencih pa bo komisija dobila ob koncu leta, ko bo zbrano celotno gradivo o delu sindikalnih odborov v posameznih obratih. Takrat bomo lahko pisali obširneje o izletih, znani pa bodo tudi končni rezultati letošnjega letovanja v obeh počitniških domovih ob morju in na Mežakliji.

Lep primer poštenosti

POPOVIĆ Pero, zaposlen pri SGP Sava, je v soboto, 1. julija našel pod Sava žerjavom na nasipu ročno uro START, ki jo je izročil varnostni službi.

Uro je izgubil Rešid Bulubašić iz Sanskega mosta, ki prav tako dela pri podjetju Sava na delovišču v železarni. Ko je najditelj zvedel, da Bulubašić išče uro, ga je napotil k varnostni službi, kjer jo je tudi prejel. Lep primer poštenosti lahko služi za zgled tovarstva in vzajemnosti med delavci.

Varnostna služba

Dežurna služba

	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 18. julija:		
inž. Vladimir SENČAR, valj. Bela	850	83247
NEDELJA, 19. julija:		
inž. Leo MESARIČ, hlad. valj.	524	590
PONEDELJEK, 20. julija:		
inž. Feliks BÉSTER, RTA	262	790/59
TOREK, 21. julija:		
Franc GLOBOČNIK, plavž	340	740
SREDA, 22. julija:		
dr. inž. Marin GABROVSEK, TKR	380	732
ČETRTAK, 23. julija:		
inž. Miroslav NOČ, vzdrževanje	873	754
PETEK, 24. julija:		
Anton GROŠELJ, valj. žice	852	790/17
Dežurna služba traja od datuma nastopa ob 7. uri do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja 410.		
Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.		
Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja		

Ocena polletnih poslovnih rezultatov

...direktor komercialnega sektorja Bogdan Knaflič

(Nadaljevanje s 1. str.) manjka, čimbolje izpolnjevali naše proizvodne naloge. Nedvomno je, da je pomanjkanje metalurških surovin bil eden od važnih vzrokov za slabše proizvodne rezultate, kot bi jih lahko sicer dosegli. Problematiko surovin in repromateriala pa moram osvetliti najprej z vidika svetovnega razmerja. Znano je namreč, da je zara-

di konjunktura jekla v svetu, splošno pomanjkanje surovin, to je od koksa, starega železa, belega surovega železa in feroligur. Ta konjunktura je dosegla svoj višek v lanskem letu in v prvem polletju letos, medtem, ko sedaj lahko iz gospodarskih poročil zasledimo, da so naročila za jeklo v upadanju v III. in IV. kvartalu. Vendar so ta naročila še vedno tako velika, da popolnoma zavzemajo kapacitete železarn na svetu in šele v IV. kvartalu lahko pričakujemo padec proizvodnje v svetovni metalurgiji. Do takrat pa lahko računamo, da bodo visoke cene, kakor tudi relativno pomanjkanje koksa, starega železa, belega surovega železa in feroligur stalno prisotno. Pomanjkanje koksa pa je dolgoročnejšega značaja in bo trajalo še vse leto 1971.

Ta svetovna situacija je seveda prizadela tudi nas, ker so tu predvsem nenavadno visoke cene in dolgi dobavni roki. Tržni viški teh surovin pa so običajno tudi slabše kvalitete. To stanje se odraža pri nas tako, da imamo izredno nizke zaloge teh surovin. Na primer zaloga koksa je znašala za dva do štiri dni proizvodnje, zaloge starega železa in belega surovega železa pa so bile kot pravimo iz rok v usta. Zaradi pomanjkanja feroligur smo večkrat zaostajali v proizvodnji nekaterih kvalitet jekla.

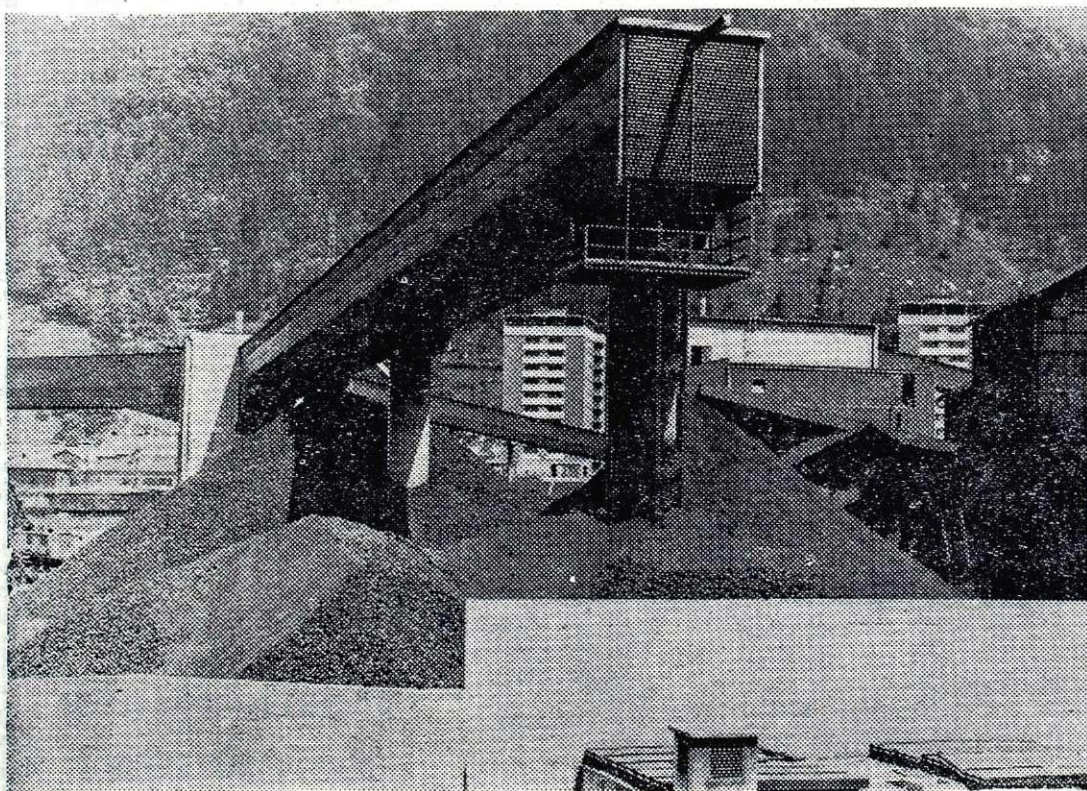
Poleg opisanih tržnih pogojev pa nas stalno mori tudi

nelikvidnost podjetja, ki povzroča zakasnelo odpiranje akreditivov za uvozne surovine. Ob tem in relativno dolgih dobavnih rokih, je stanje takšno, da se ne moremo dokopati do normalnih zalog, ki bi omogočile normalno oskrbovanje proizvodnje.

Da bi zmanjšali nelikvidnost podjetja zaostrujemo pogoje plačevanja kupcev z ustavljanjem dobav slabim plačnikom. Vendar ima tudi ustavljanje dobav svoje slabosti strani; namreč ker so med slabimi plačniki tudi podjetja, ki naročajo kvalitetni in rentabilni asortiment z visoko ceno. Prestrogo ustavljanje dobav takim kupcem, bi nas privedla k nižjim finančnim rezultatom. S finančno računovodskim sektorjem je dogovorjeno, da vsakega 10. in 25. v mesecu pregledujemo zmožnost plačila kupcev. Na podlagi plačilne nezmožnosti oziroma zmožnosti in kvalitete asortimenta odločamo o ustavljanju dobav.

Znano je, da ima Železarna premalo, predvsem lastnih obratnih sredstev, s čemer se podjetje bori že vsa leta. Zaradi tega in zaradi dolgotrajnih naših kupcev so tudi naša dolgotrajna oziroma obveze do dobaviteljev relativno visoke.

S tem sem želel predvsem poudariti glavne vzroke in težave zakaj osnovni obrati v železarni — plavž, martinarna in električne peči — niso izpolnile planskih nalog v I. polletju. Seveda pa se je to bolj ali manj odražalo tudi v ostalih obratih.

Strokovne službe se zelo prizadevajo, da bi zagotovile vsaj minimalne zaloge osnovnih metalurških surovin

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Sodobna mladina

»Naši sodobni mladini očitamo, da je izgubila življenjski polet, podjetnost, pripravljenost, da bi šla naprej. Vsak dan poslušamo starše; pravijo, da ne vedo, kaj je z njihovimi otroki, za nobeno stvar se nočejo potruditi, radi bi vse dobili v roke narejeno. Zdi se, da starši nočejo razumeti, da so njihovi dobro vzgojeni in vsestransko izobraženi otroci znotraj prazni. Niso napolnjeni z duhom, ki bi jih silil k delu, da bi v delu našli veselje. In zakaj so tako prazni? Zato, ker ne vedo, od kod so, zakaj so tu in kam gredo. Podobni so vrsti novih krasnih avtomobilov, do vseh podrobnosti popolnih, toda brez bencina v rezervoarju. Njihova zunanost je čudovita, toda v njih ni ničesar, kar bi jim dajalo energijo. In tako samo stojijo in rjavijo — rjavijo v dolgočasju.«

Torej rjavimo v dolgočasju. Mladega človeka primerjamo z avtomobilom, njegovo dušo, čustva, voljo in razum pa z bencinom. Pa smo zares vsi lepoci? In četudi smo, sami nismo ničesar storili, da bi bili lepi. Lahko pa spoznavamo svoja čustva, krepimo svojo voljo in razvijamo svoj razum, razgledanost. Ni potrebno vedno iskati vzrokov za »rjo« izven nas, dostikrat je v nas samih in temu smo krivi mi — SODOBNA MLADINA.

Od kod smo? Morda smo otroci, rojeni in vzgojeni v ljubezni. Ali pa tudi ne. Vem pa, da potrebujemo ljubezni in razumevanja, toplih besed. Tudi sami hočemo biti sposobni ljubiti, hočemo dajati, da bi lahko sprejemali. V tem je bistvo ljubezni. Standard ni ljubezen in palica ni razumevanje.

Zakaj smo tu? Tu smo zato, da živimo. Človek mora biti vreden življenja. V čem je bistvo in smisel življenja? Vprašanja, sama vprašanja. Razmišljamo. Prav gotovo bo vsakdo našel zase odgovor.

Kam gremo? Gremo v boljše čase, v čase, ki v njih ne bo ne lakote in ne vojn. Hočemo, da bo človek zares — človek. Svoboden in upoštevan. Za vse boljše, za vse novo se moramo boriti. Vrsta je na nas — SODOBNA MLADINA. Kaj čakamo?

Nismo napolnjeni z duhom? Kaj je to — duh? Morda bog? Če ne bomo verjeli vase, zaupali ljudem, smo potlej zares ljudje?

Je duh — ljubezen? Ljubezen do človeka, do dela, do domovine? Je to ideja? Ideja v nas, mladih?

Vsaka družba mora skrbeti za to, da so mladi del družbe, ki živi, spreminja sedanost, se bori za napredek.

Dobro vzgojeni in vsestransko izobraženi otroci znajo razmišljati. Mi pa ne znamo. Nismo ne vzgojeni in ne vsestransko izobraženi. Zato ne znamo razmišljati o sebi, o ljudeh, pa tudi ne o času, ki v njem živimo. Ne znamo niti ljubiti.

Smo mi — SODOBNA MLADINA, zares izgubili življenjski polet? Če smo ga, nismo temu sami krivi. Pri nas je dosti ljudi, ki bi morali skrbeti za naš življenjski elan.

Kaj zares ne znamo naprej? Dostikrat ne, pa vseeno ne rjavimo kot avtomobili brez bencina. Hočemo biti dobro vzgojeni, hočemo biti vsestransko izobraženi, hočemo znati razmišljati, kajti šele potlej bomo sposobni in pripravljeni iti naprej, šele takrat bomo zares — SODOBNA MLADINA. milan

Obisk delegacije socialistične mladine Nemčije

V preteklem tednu je bila na Jesenicah kot gost občinske zveze tabornikov Jesenice delegacija zveznega predsedstva socialistične mladine Nemčije iz Frankfurta am Main. V delegaciji sta bila Marianne Oldehof in Erick Guishard. Gosta sta se predvsem zanimala o delu naših specializiranih mladinskih organizacij in o vplivu Zveze mladine kot osrednje mladinske organizacije, ki združuje celotni mladostni utrip.

Svojo organizacijo sta predstavila kot neko sredino med našo taborniško in mladinsko organizacijo, saj spadajo med najbolj progresivno levo usmerjeno mladino njihove socialistične stranke. Njihovo delo vodi predvsem prosvetni kader na amaterski osnovi in ima njihova organizacija le nekaj profesionalnih moči.

Prizadevanje njihove organizacije pri vzgoji mladih ljudi se kaže predvsem pri navajanju mladega človeka na odpravljanje razrednih razlik, v načelu, da mlad človek deluje v družbi kot enak z enakimi, da dobi objektivne in resnične poglede na svet. Na taborjenju praktično poizkusajo mladim nuditi možnost samostojnega odločanja, seveda pa za vsako dejanje ali ukrep morajo mladi čutiti tudi odgovornosti. Njihova naloga je, vključiti čimveč mladih iz vedno večje mase neorganizirane mladine, katera pa ob zanimivo sestavljenih programih rada sodeluje.

Želijo tudi, da vsak njihov član v tem pogledu čimbolj pozitivno tudi vpliva na svojo okolico.

V razgovoru smo ugotovili, da je za vzgojo mladega človeka v demokratični družbi potrebno ogromno amaterskega dela, da imamo dovolj skupnih problemov kakor tudi podobne programe dela pri vzgoji mladine, čeprav so specifično nekoliko prilagojeni ekonomsko industrializiranemu okolju. Gostje so praktično lahko videli način dela, vzgoje in izkoriščanje prostega časa na 5. zletu jugoslovanskih tabornikov na Golfu pri Lescan. Tu so preživeli dva dni, od tam pa smo jim prirejali kratke izlete na Vogel, Jesenice, Begunje, Radovljico in Kranj. Gostje so izrazili željo, da bi bilo v veliko obojestransko korist izmenjavanje skupin do 20 mladincev iz obeh držav. Tako bi si naši pri njih lahko ogledali kak njihov camp, srečali z mladino po njihovih klubih in si ogledali nekatere tovarne. Želja njih je bila, da bi lahko tudi oni pri nas videli iste stvari, zelo pa bi želeli, da bi si lahko ogledali kako tovarno in imeli razgovor z mladimi o našem samoupravnem sistemu, ki pri njih vzbuja toliko polemik in simpatij.

Delegacijo je skupaj s predstavniki sorodnih organizacij iz Romunije in Poljske sprejel na zletnem prostoru na Golfu tudi predsednik Zveze tabornikov Jugoslavije generalpolkovnik Ratko Vujevič-Čoče in se z njimi zadržal v daljšem prirčnem razgovoru. Zadnji dan njihovega bivanja je tov. Čoče zanje priredil tudi poslovilno večerjo v gradu Podvin.

Ker so gostje izrazili, da so zainteresirani za organizacijo campa v našem taborniškem neskomercializiranem stilu, so si v spremstvu Mira Ipavca in Janeza Zupana ogledali Postojno in Istrsko obalo do Pule, kjer so si med potjo ogledali nekaj taborov. Možnosti zamenjave okrog 20 mladincev in možnosti organizacije campa pri nas smo zaenkrat pustili nerešeno, v naslednjih mesecih pa bomo po naših finančnih zmogljivostih sklenili dokončen dogovor.

Ob slovesu je bilo čutiti neizmerno zadovoljstvo, saj smo v našem delu čutili mnogo skupnega, posebno zadovoljstvo pa jim je nudila lepota naše narave.

I. M.

I. seja komisije za pripravo na II. kongres samoupravljalcev pri ObK ZMS Jesenice

V priprave na II. kongres samoupravljalcev, se je aktivno vključilo tudi vodstvo ObK ZMS Jesenice, ki je tudi imenovalo komisijo, ki bo v predkongresnem obdobju proučila in analizirala mladinsko samoupravo in udeležbo mladih v samoupravljanju v občini.

Naloge komisije so zelo obsežne in zahtevne, saj akcija ne bo uspela, če ne bo dala realnih rezultatov mladinske smouprave na vseh področjih tako v šolah, delovnih organizacijah kot v krajevnih skupnostih. Ne bo dovolj zbrati in ugotoviti le gole številke mladih samoupravljalcev, potrebno bo tudi ugotoviti čisti delež in prispevek mladih v samoupravnem sistemu. Praksa je namreč pokazala, da mladi so prisotni v samoupravnih organih, da pa žal v večji meri predstavljajo samo številke, ali pa zagovarjajo in se potegujejo le za interese mladih, kar pa vsekakor ni v skladu s samoupravnimi odnosi. Ugotovitev realnega stanja mladinske samouprave pa bo tudi odločilnega pomena pri programiranju nadaljnjih prizadevanj v tej smeri. Pri svojem delu pa se komisija nikakor ne bo zadovoljila samo z raziskavo mladinske samouprave, pač pa bodo dali enakovreden poudarek tudi ugotavljanju odnosov v kolektivih in načinu reševanja konfliktov. Mladi se tudi zavedajo, da ne bo dovolj probleme samo nakazati, temveč jim bo potrebno poiskati tudi ustrezne rešitve.

Pred nedavnim so člani kluba mladih samoupravljalcev in novatorjev obiskali tovarno Gorenje v Velenju

To so osnovne ugotovitve, stališča in naloge komisije za pripravo na II. kongres samoupravljalcev, ki se je v ponedeljek, dne 13. julija, tudi prvič sestala. V dvournem dogovarjanju za pripravo in izvedbo akcije, so prisotni omenili tudi to, da niso zadovoljni s pripravami ostalih družbenopolitičnih in delovnih organizacij v občini in so mnenja, da samoupravljanje, kot temeljni družbeno ekonomski odnos, zahteva več pozornosti in angažiranja. Zasedanje kongresa samega je namreč, kot je znano, predstavljeno od novembra letošnjega leta na maj leta 1971, predvsem zaradi občutno premajhne udeležbe slehernega upravljalca v samih pripravah, ki so važnejše od samega kongresa. Gre namreč za to, da se samo v uspešnih pripravah lahko odprejo še številna nerešena vprašanja in dileme na katere naj bi dal odgovor tudi kongres.

Komisija za pripravo na II. kongres samoupravljalcev pri ObK ZMS Jesenice, hoče dati svoj prispevek v pogledu dosledne analize metod in oblik mladinskega samoupravljanja. V analizi se bo posvetilo več pozornosti naslednjim vprašanjem:

1. Kako mlade pripravljamo na samoupravljanje?

2. Kakšne možnosti imajo mladi za sodelovanje pri oblikovanju vsebine samoupravljanja?

3. Kakšne vrednote mladi gojijo do samoupravljanja?

4. Kaj mladi od samoupravljanja pričakujejo?

Kljub temu, da bi izkustveno na vprašanja že delno lahko odgovorili, ne smemo mimo mnenj mladih o tem vprašanju, ki bodo dali zanimive rezultate. Le-ti naj bi potrdili napovedi in vzbudili tudi večje zanimanje mladih tudi za sodelovanje v odprtih pogovorih o vprašanjih samoupravljanja. Prisotni člani komisije so imenovali poseben odbor, ki bo sestavil vprašanja za anketo, katera bo zajela 3 % mladih v občini, to je okoli 120 mladink in mladincev. Od tega naj bi na anketo odgovarjalo 60 mladih iz delovnih organizacij, 30 iz srednjih šol in 30 iz krajevnih skupnosti. Seveda pa bodo vprašanja zahtevala odgovore s področja v katerem anketiranec deluje — delovni organizaciji, šoli ali krajevni skupnosti. Da bi bila slika mladinskega samoupravljanja popolnejša, pa so se člani komisije tudi ogreli za predlog, da bi na podlagi ankete organizirali tudi že omenjene pogovore z mladimi samoupravljalci o vprašanjih iz okvira splošnega samoupravljanja.

E. Z.

**Dopisujte v
Železarja!**

Samoupravni organi v preteklem tednu

44. seja odbora za plan in finance

Na 44. seji odbora za plan in finance, ki jo je predsednik odbora Anton Komljanec sklical v sredo, dne 8. julija 1970, so obravnavali rezultate proizvodnje v zadnji dekadi junija predvsem pa uspehe proizvodnje v juniju.

Ugotovili so, da se je stanje v obratih v tem mesecu znatno poslabšalo in da je glede na težave, ki spremljajo našo tovarno že celo leto, ta mesec bil eden najtežjih. Težave so nastopale zlasti zaradi teh vzrokov:

- pomanjkanje in slaba kvaliteta vložnih surovin v talilniških obratih,

- pomanjkanje vložka na liniji rezanja na Beli in v valjarniških obratih, jeklovleku, hladni valjarni in žičarni,

- veliko število zastojev zaradi različnih vzrokov na žerjavih SM in elektrolekarni, na Lektromelt peči, valjarni bluming, valjarni žice in hladni valjarni,

- pomanjkanje delavcev razen na blumingu in valjarni žice.

Odbor je obravnaval tudi

ukrepe, ki bi jih bilo treba sprejeti, da bi takšno stanje odpravili in so zato sklenili, da je naprej treba rešiti stanje v valjarni žice, pa čeprav bi šlo to na račun manjšega vložka za žičarno. Nujno je namreč treba v tem obratu izvesti remont ogrevne peči, to se pravi, da je treba z remontom začeti takoj, ko bo pripravljen ves material. Do takrat je treba pripraviti predlog, kakšne količine in katere kvalitete so nujno potrebne, da bi zagotovili kontinuirno delo nekaterih oddelkov žičarne, elektrodne oddelka in žebjarne in je na podlagi tega treba pripraviti tudi potrebne količine valjane žice. Z remontom peči v valjarni žice je nujno pričeti pred remontom plavža, ki je zaradi pomanjkanja koksa predviden v avgustu.

25. seja odbora za dohodek in sistem nagrajevanja

V petek, 10. julija 1970 je bila 25. seja odbora za dohodek in sistem nagrajevanja namenjena predvsem pregledu oblikovanja mase osebnega dohodka za junij in reševanju nekaterih tekočih zadev.

Masa oblikovanega osebnega dohodka je bila višja, kot jo železarna glede na sanacijo in na doseženi dohodek zmore, zato so sklenili, da bodo od mase zadržali 3%. Obratom, ki zaradi objektivnih razlogov niso dosegli mase osebnega dohodka, ki jim pripada po kategorizaciji, niso pa razpolagali s svojimi rezervami, so odobrili ali dotacije (plavž) ali posojilo (martinarna) ali pa akontacijo (livarna, šamotarna, žebjarne in jeklovleki). Delovni enoti transport so odobrili dodatno oblikovanje mase osebnega dohodka zaradi tolaže kupljenega vložka, kar ni v cenikih.

V nadaljevanju seje so najprej obravnavali finančni rezultat za maj in kumulativno za prvih pet mesecev in ugotovili, da stroški iz meseca v mesec rastejo, predvsem zaradi dražjih surovin in vložka. Glede na to, so naročili službi, da za naslednjo sejo pripravi poročilo ali analizo iz katere bo razvidno kakšen je položaj naše tovarne glede na osebne dohodke ostalih podjetij v Sloveniji, kakšen je v združenem podjetju in kakšen je odnos obratov znotraj tovarne.

Sprejeli so pravilnik o podatkih za izredno otežkočeno delo in pravilnik o priznavanju in izplačevanju stimulacijskega dodatka oba z ve-

ljavnostjo od 1. 7. 1970. V zvezi s temi pravilniki so sklenili, da se vsako prekoračitev ali okoriščenje večjega števila ur za otežkočena dela smatra kot kršitev delovne dolžnosti, da se k opisanim otežkočenim delom po vsebini ali smiselno lahko vključijo tudi ostala težka in nevarna dela in, da je kvartalno treba odboru poročati o koriščenju tega dodatka.

Potem so obravnavali še problematiko oblikovanja osebnega dohodka v delovni enoti transport, glede na priznanje nadur in izravnavanja osebnih dohodkov njihovih vzdrževalcev, problematiko oblikovanja osebnega dohodka v hladni valjarni in žičarni glede na pomanjkanje vložnega materiala in problematiko osebnega dohodka v valjarnah na Javorniku. K obravnavani tematiki so sprejeli ustrezne sklepe, predvsem so rešili upravičene zahteve delovne enote transport, pomanjkanje vložka pa je splošen problem naše tovarne in skoraj enako zadene vse obrate v tovarni tako, da zahtevam hladne valjarne in žičarne niso mogli ugoditi. Glede problematike nagrajevanja v delovni enoti valjarni Javornik pa so naročili predsedniku odbora, da se skupaj s predstavnikom službe udeleži prve naslednje seje komisije za nagrajevanje v tej delovni enoti.

Nato so še spremenili vrstni red sej ob obračunu osebnih dohodkov, tako da bodo morale komisije v delovnih enotah s svojimi sejami vsakega 9. v mesecu zaključiti do 10. ure, odbor za dohodek pa bo še isti dan imel sejo odbora ob 12. uri. Skladno s sklepom delavskega sveta Železarne so potrdili tolmačenje priznanja in obračunavanja nadur za delavce, ki delajo v sistemu 4 + 1.

13. seja odbora za splošne zadeve

Na 13. seji odbora za splošne zadeve, ki je bila v četrtek, 9. julija 1970 so obravnavali predlog organizacijskih sprememb v gasilski in reševalni enoti Železarne, sprejeli so poročila o izvršenih službenih potovanjih, odobrili so nekaj službenih potovanj, pregledali so sklepe prejšnje seje in reševali tekoče zadeve.

Nove organizacijske spremembe, ki so jih na tej seji potrdili, predvidevajo da se ukineta stalni straži na Jesenicah in na Javorniku, z razpoložljivimi gasilci pa se uvede 4. izmena in s tem tudi 42 urni delovni teden. Skrajšani delovni teden se bo v gasilski in reševalni četi organiziral po sistemu 6 + 2, delo vsake izmene pa bo trajalo 8 ur. V gasilskem domu na Senožetah bo urejena centralizirana dežurna služba po izmenah in bo v tem domu zato postavljen tudi ustrezni komandni pult. Prostorji gasilske straže na Javorniku in na Jesenicah bodo še vedno ostali na razpolago gasilski četi za shrambo najnujnejših požarno varnostnih pripomočkov.

V zvezi s temi spremembami so na seji odobrili novo sistemizacijo delovnih mest, naročili so transportni službi, da pri vsaki zaporu transportnih poti pred tem obvesti gasilsko službo, pravni službi pa so naročili, da uskladi dosednji pravilnik novi organizaciji gasilske in reševalne čete. Nova organizacija velja od 1. julija 1970.

14. seja komisije za nagrajevanje v valjarni Bela

V četrtek, 9. julija, se je v prostorih valjarne Bela sestala komisija za nagrajevanje pri svetu delovne enote valjarne Bela.

V zvezi s sprejetimi sklepi prejšnje seje so ugotovili, da odgovor sektorja za ekonomiko o spremembi kategorizacije delovnih mest za bluming, površinsko obdelavo ter oblikovalnico profilov obravnava le šest delovnih mest, čeprav so v obravnavo in potrditev poslali predlog za 21 delovnih mest. Sprejet je bil sklep, da vodje oddelkov pregledajo kategorizacijo in skupaj za vse oddelke sektorju za ekonomiko dostavijo pritožbo. Obenem je treba dostaviti tudi spremembo kategorij za valjarno žice.

Tovariš Kavčič je pripravil analizo osebnega dohodka za

18. seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo

Predsednik odbora za življenjske pogoje in rekreacijo Janez Kavčič je sklical 18. sejo odbora v ponedeljek, 13. julija 1970 in za dnevni red predlagal obravnavo naslednjih vprašanj:

- problematika toplih obrokov v kantinah in sobe v samskih domovih,
- razdelitev sredstev novega limita za posojila individualnim graditeljem,
- reševanje tekočih zadev.

Problematiko kantin, najemnin v samskih domovih in kritje izgube gostinskega podjetja Železar niso mogli rešiti, ker niso razpolagali z enotnimi pokazatelji in so se jim kalkulacije zdele nerealne. Zato so sklepanje in odločanje o teh vprašanjih

odložili do polletnega finančnega obračuna, ko bo v tovarni znana finančna situacija, v gostinskem podjetju pa bodo znani konkretni zneski. Odgovorni službi Železarne so naročili, da do takrat pripravi realne kalkulacije oziroma cene za tople obroke v kantinah in za postelje v samskih domovih.

Po novo odobrenem limitu za posojila individualnim graditeljem stanovanjskih hiš v skupnem znesku 360.000 din, je stanovanjska komisija za odbor pripravila predlog razdelitve in način korištenja teh sredstev. S predlogom stanovanjske komisije so se strinjali in odobrili, da se razdeli prosilec celokupna vsota, to je vseh 360.000 din s tem, da se v letošnjem letu koristi samo 200.000 din od 1. januarja 1970 pa nadaljnjih 160.000 din. Teh 160.000 din je treba do takrat vložiti v banko, da se oplemeniti. Prav tako so se strinjali s predlogom stanovanjske komisije in odobrili, da se od letošnje vsote dodeli prosilec za adaptacije svojih stanovanj 45.000 din. Tako so razdeljena vsa sredstva, ki so letos na razpolago za stanovanjsko gradnjo in določena za posojila. Odbor prosi članke delovne skupnosti, naj nikar ne vlagajo prošnji ali pritožb na sedanjo delitev, ker jih odbor tudi kljub dobri volji ne bo mogel ugodno rešiti. Bolje bo počakati in potrpeti do naslednjega razpisa prihodnje leto.

V nadaljevanju seje so reševali prošnje za izredno plačane dopuste tistim športnim organizacijam, ki jim ni določena letna kvota. Na vlogo hokejskega kluba Jesenice pa so odobrili, da trenerja Dušan Brun in Ciril Klinar začasno prekineta delovno razmerje s tem, da pri ponovni zaposlitvi uživata iste ugodnosti kot družbenopolitični delavci, za enega od teh pa bo Železarna krila osebne dohodke v višini sedanjega delovnega mesta v obliki dotacije.

rezervnega sklada za valjarno Bela in valjarno žice.

Komisija je sprejela sklep, da ostane osebni dohodek za valjarno žice nespremenjen, pri valjarni Bela pa je treba k 13,20 % dodati še nadaljnje tri odstotke, tako da skupni odstotek znaša 16,20. Razen tega je komisija priporočila odboru za nagrajevanje pri DSŽ, da v juliju še ne upošteva cenik za valjarno žice. 15. seja komisije bo sklicana še v tem mesecu.

Sestanki delovnih skupin

MARTINARNA — Sestanek delovne skupine Beznik je bil 5. julija. Prisotnim so pojasnili, da je treba delati polnih osem ur in da ni dovoljeno predčasno zapuščanje obrata ob koncu dne in postajanje pred vratarjem. Ker primanjkuje delavcev, je bila poudarjena medsebojna pomoč pri pečeh. Tako pri popravilih dna ali pri preobodu lahko pomagajo vsi, ki imajo čas. Zahtevano je brezpogojno uporabljanje zaščitnih sredstev in medsebojno opozarjanje na morebitno nevarnost. Vlada mora tovariško vzdušje. Vsa morebitna nesoglasja je treba obravnavati in jih takoj odpraviti.

MARTINARNA — Delovna skupina Benedičič se je sestala 2. julija. Govorili so o disciplini ter o vsebini okrožnice št. 14, ki še bolj zaostruje delovno disciplino v podjetju. Delavci se popolnoma strinjajo z direktorjevo okrožnico, po drugi strani pa imajo pomisleke, če bo poostrena disciplina veljala za vse zaposlene v Železarni. Vprašujejo kako je mogoče, da ni surovin s katerimi bi lahko izpolnili obveznosti.

PIV — ENERGIJA — Na sestanku delovne skupine, dne 3. julija je vodja tov. Beljan seznanil prisotne z okrožnico št. 14, ki jo je izdal glavni direktor. Navzoči so se strinjali, da je treba delovno disciplino na delovnih mestih dosledno izvajati. Zaradi specifičnosti obrata že itak ni možno, da bi delavci odhajali z delovnih mest prej, dokler ni zamenjave. Postavljeno je bilo vprašanje glede nabave še ene čistilne naprave, ker v jesenskem času in ob večjih nalivih sedanja naprava ne more prečistiti dovolj vode. Nad čistilnimi rešetkami na jezu bi kazalo napraviti streho. Pripombe so imeli tudi zaradi Ingersolda 65 nm³, ki je že dalj časa razdrt. Strinjali so se s stališčem obeh skupin na sestanku VEN 14. in 15. maja na Beli, niso pa istega mnenja kot na plavžu, kjer so predlagali uvedbo izhodnih kartonov. Če bodo vsi izvajali okrožnico št. 14, potem izhodni kartoni niso potrebni.

JAVORNIK I — ADJUSTAŽA — Članj delovne skupine Zupan so na sestanku 8. julija postavili vprašanje kaj je ukrenilo obratovodstvo glede teže in formata vložka za težko progo, ker jih to po krivici bremeni. Vodja delovne skupine je opozoril na pomanjkljivost. Bolezenska odsotnost znaša 20 odstotkov, pri čemer je vzrok poškodba zaradi površnosti in pa bolezen zaradi alkohola, poleg stalnih bolnikov. Potrebna bo večja pozornost, da bi bolje izkoristili stroje in delovni čas, v nasprotnem primeru pa se bo treba sprijazniti z nižjimi osebnimi dohodki. Delovna skupina v celoti podpira predlog naj se obratu Javornik I prizna poprečje prvega četrtletja, kar naj velja tudi za junij. Sodelavec Perič ni zadovoljen z odgovorom službe glede cenikov in zahteva naj člani DS Železarne to uredijo. Omenja tudi nevzdržno stanje v samskem domu na Koroški Beli, kjer je treba za kosilo plačati 24.000 starih dinarjev mesečno in so vsi le kosila ob delavnikih, za stanovanje pa 14.000 starih dinarjev. Kje so potem še izdatki za praznike in nedelje in pa za zajtrk ter malico. To so vzroki, da samski dom na Koroški Beli ni polno zaseden. Ljudje ne bodo zmogli večjih cen ob manjših osebnih dohodkih.

JAVORNIK I — LAHKE PROGE — Vodja delovne skupine tov. Markelj je na sestanku 6. julija seznanil prisotne z doseženimi rezultati in s proizvodnim načrtom za tekoči mesec. Plan za julij bodo lahko dosegli, če bodo imeli dovolj delavcev, opozarjajo pa na letne dopuste ter večjo bolezensko odsotnost z dela, kakor tudi na to, da vse več delavcev zapušča podjetje. Kadrovske sektor naj poskrbi za dotok novih delavcev v obrat. Da delavci zapuščajo obrat so vzrok nizki osebni dohodki in zato iščejo zaposlitev v drugih podjetjih. Vodja delovne skupine je prisotne opozoril na disciplino, še posebej na predčasno zapuščanje delovnih mest in postopanje pred vratarjem. Če se bo to še dogajalo, bodo smatrali kot nedisciplino in zaviranje izpolnjevanja planskih nalog.

VALJARNA BELA — POVRŠINSKA OBDELA-VA — Sestanek so imeli 9. julija. Delovna disciplina, kar zadeva koriščenje delovnega časa se je izboljšala. Težave so samo na koncu dne, ker so garderobe preveč oddaljene od delovnih mest (600 m). Več pozornosti bo treba posvetiti dobroti, vse problematične zadeve glede materiala pa je treba reševati skupaj s strokovnimi delavci RO. Dosledno je treba uporabljati zaščitna sredstva, ki so tudi pogoji za zmanjšanje poškodb. Večkrat obljubljen sušilnice za flemarje še ni, prav tako še niso začeli z gradnjo kabine na 16-tonskem žerjavu. Čimprej je treba začeti z gradnjo novih garderob v bližini oddelka. Menijo, da je vprašanje osebnih dohodkov neurejeno.

VALJARNA BELA — POVRŠINSKA OBDELA-VA — Delovna skupina Erjavec je imela sestanek 9. julija. Razpravljali so o problematiki obrata in ugotovili, da je delovna disciplina boljše. Težave imajo le ob koncu dne, ker so garderobe oddaljene od delovnih mest. Večjo pozornost bo treba posvetiti dobroti. Poškodb je manj. Znova so poudarili, da mora vsak član kolektiva uporabljati zaščitna sredstva, ki so predpisana za posamezna delovna mesta. Govorili so še o sušilnici za flemarske obleke ter o kabini na 16-tonskem žerjavu. S predlaganimi disciplinskimi ukrepi so se strinjali, treba bo le zgraditi nove garderobe. Omenjeni so bili tudi osebni dohodki, ki še vedno niso urejeni.

VALJARNA BELA — RAZREZOVALNICA IN OBLIKOVALNICA — Na sestanku dne 3. julija je poročal tov. Komljanec o izpolnjevanju proizvodnega načrta, ki je bil dosežen komaj s 70 odstotki. Primanjkuje vložek in so zato izgubili 116 proizvodnih ur oziroma 1600 ton proizvodnje. Dobit — izplen je bil dosežen z 90,5 odstotka, storilnost pa je nižja kot je bila v prejšnjem mesecu. V oblikovalnici so delali dobro, saj so izdelali 604 tone profilov, medtem ko so planirali 560 ton proizvodnje. Precej ur izgubijo zaradi pogostih menjav in velikega asortimenta profilov. Ponovno so govorili o delovni disciplini in koriščenju delovnega časa. Vodja oddelka je povedal, da analize kažejo 20 odstotkov izgubljenega efektivnega časa v Železarni. Pripombe so imeli zaradi kazenskih ukrepov, zaradi predčasnega zapuščanja delovnih mest, saj delovni pogoji še vedno niso urejeni in mora marsikateri delavec hiteti na vlak ali avtobus.

VALJARNA BELA — Sestanek delovne skupine Lazar je bil 9. julija. Delovna skupina bo morala biti bolj pozorna na dobit in rešiti čimveč mate-

riala, pač kolikor se da. Bolj pazljivi bodo morali biti zaradi zamešnjav materiala. Koriščenje delovnega časa je boljše, težave pa imajo, ker so delavci odvisni od prevozov. Tudi higijenski prostori so preveč oddaljeni in neurejeni. Pohvalijo se, ker že šest mesecev na njihovi izmenj ni bilo poškodb. Pripombe imajo zaradi higijenskih prostorov. Prhe so pokvarjene, voda mrzla ali pa jo sploh ni, flemarji se sušijo na prepihu in umivajo v mrzli vodi. Že zavoljo zdravja gredo raje neumiti na svoje domove. Nevzdržno je stanje na 16-tonskem žerjavu; vročina v kabini, klimatskih naprav prav tako ni. Vgrajena je elektronska tehnična, ki pa je ne uporabljajo. Kje so torej normalni delovni pogoji in zaščita delavcev. Vprašujejo zakaj so najprej gradili elektronsko tehniko in izdelali klešče za odnašanje slabov, ki pa jih ne uporabljajo! Bolje bi bilo, če bi zgradili novo kabino na 16-tonskem žerjavu, ki je nujno potrebna. Isto je tudi z osebnimi dohodki in zato ljudje nimajo volje do dela. Delavci odhajajo tja, kjer so boljše pogoji. Delovna skupina je že 15. novembra 1969 naročila šefu delovne enote inž. Pernetu naj zagotovi, da bo masa osebnih dohodkov razdeljena po oddelkih. Sedaj je že julij 1970, pa masa kljub temu še ni razdeljena in se osebni dohodki v valjarni Bela še vedno delijo nepravilno. Tudi vodilno in strokovno osebje v tovarni naj dosledno opravlja svoje naloge ter upošteva predloge in sklepe sprejete na sestankih delovnih skupin.

VALJARNA BELA — OBLIKOVALNICA PRO-FILOV — Delovna skupina Smid je imela sestanek 7. julija. Govorili so o proizvodni problematiki za maj. Da rezultati niso boljši, je vzrok v tem, ker primanjkuje vložek in linija rezanja ni obratovala 152 obratov na ur. Rekonstrukcija krožnih škarij je nujna, kar tudi rešujejo, medtem ko je položaj glede vložka zaradi pomanjkanja surovin bolj problematičen. Plan za julij so sprejeli brez pripomb. Vodja oddelka je govoril še o disciplini ter o optimalnem koriščenju delovnega časa. Prisotni se strinjajo z zahtevo o boljšem koriščenju delovnega časa, menijo pa, da je treba čimprej rešiti vprašanje osebnih dohodkov na Beli. Dobili so pojasnilo vodje oddelka o analizi osebnih dohodkov in bodo lahko dali predloge za popravek cenika. Obširneje so govorili o varnosti pri delu in poudarili, da je nošenje čelad obvezno, kakor tudi ostalih zaščitnih sredstev. Zadržali so se tudi pri poškodbah tov. Crva.

OTK — GLAVNI LABORATORIJ — Analitiki so se na sestanku 27. junija strinjali z direktorjevo okrožnico in imeli nekaj pripomb. Specifičnost dela v laboratoriju je taka, da učinek v marsičem zavisi od prizadevnosti in vestnosti. To velja tudi za kvaliteto. Zal pa posameznik za večjo storilnost in pri enaki ali celo boljši kvaliteti ne dobi priznanja in nagrade. Prav gotovo bi bila storilnost večja če bi delovodja ali obratovodja za boljše delo tudi bolj stimuliral. Analitiki želijo, da naj bi okrožnica veljala za vse člane kolektiva Železarne.

OTK — SAMOTARNA — Sestanek so imeli 30. junija. Zaradi samega načina dela in pa ker je precej dela nimajo pripomb glede predčasnega zapuščanja delovnih mest. Ugotavljajo, da dopuste enakomerno in redno koristijo. Zaradi velike vročine tudi do 50° C, menijo da je treba urediti odvajanje vročega zraka in doseči normalne delovne pogoje. Želijo, da bi v doglednem času uredili prostor za umivanje (prho), da bi se lahko umili po opravljenem delu.

ELEKTRODNI ODDELEK — ADJUSTAŽA IN STISKALNICA — Mesečni proizvodni načrt za junij je bil dosežen s 93,6 %. Plan ni bil dosežen pri oplačeni elektrodah zaradi pomanjkanja železa v prahu in pri EP prašku, ker je peč v remontu. Izvajanje okrožnice št. 14 je zadovoljivo, nekateri posamezniki pa še vedno ne razumejo potrebo in nujnost koriščenja delovnega časa s stališča ekonomike obrata in tovarne. Ker nenehno primanjkuje te ali one surovine, ki jo dobijo iz uvoza se srečujejo s težavami. To vprašanje bo treba nujno urediti, da bi lahko nemoteno proizvajali.

RTA — RMR — Na sestanku 6. julija so govorili o vzrokih, ki zmanjšujejo delovno storilnost ter o potrebnih ukrepih za izboljšanje. Predvsem je treba dosledno upoštevati direktorjevo okrožnico, s pripombo, da zadrževanje v garderobi med delovnim časom ni dovoljeno. Sodelavca Uršič in Rajhman sta se zanimala kaj je s premijami in menita, da slabo stimuliranje s premijami slabo vpliva na delovno storilnost. Prisotne je tudi zanimalo zakaj se ob nepopolnem 42-urnem tedniku piše v dopust toliko prostih sobot kot jih je predvideno za 42-urni tednik. Znova so se zavzeli za dosledno uporabljanje zaščitnih sredstev.

14. seja komisije za delovne odnose in nagrajevanja Javornik I

V četrtek 2. julija je bila na Javorniku 14. seja komisije za delovne odnose in nagrajevanja obrata Javornika I. Obratovodja Zdravko Črv je člane komisije seznanil z doseženimi normami v juniju. Iz njegovega poročila je razvidno, da na težki progi popravki norm niso

potrebni, pač pa so jih popravi-
pravili posameznim delavcem v adjustaži na 1,40.

Tudi v čistilnici popravki norm niso bili potrebni, na lahkah progah pa le na dnini Markelj, ki je na progi 340 dosegla 0,97 in so jim za izplačilo priznali faktor 1,13

kot ga ima na isti progi tudi dnina Mežnarc.

Komisija se je tudi strinjala s spremembami delovnih mest, ki so nastale na lahkah progah z ukinitvijo dnine Jurčič. Obravnavali so tudi spremembe na delovnih mestih za dnino Markelj na progi 340 in dnino Mežnarc na progi 230. S predlaganimi spremembami se je komisija strinjala in so začele veljati s 1. julijem.

OBISKALI SMO...

Sindikalni odbor elektrotoplotne energije

Na popoldanski izmeni smo v parni centrali poiskali Marjana Komelja, predsednika sindikalnega odbora elektrotoplotne energije. Tov. Komelj je v kratkem pogovoru z našim sodelavcem predstavil delo sindikalnega odbora, zlasti pa opozoril na osrednji problem, to je na pomanjkanje kvalificiranih delavcev.

Kot je povedal tov. Komelj je za njihovo delovno enoto značilno to, da se pri reševanju problemov večkrat skupno dogovarjajo in po tej poti iščejo ustrezne rešitve. Tako se sestanejo skupaj s samoupravnim organom kadar je treba obravnavati tu-

člani sindikalnega odbora v nekaterih delovnih skupinah prisotni in članom sindikata lahko posredujejo problematiko, ki jo obravnavajo na seji sindikalnega odbora, ali pa problematiko, ko jo obravnavajo na skupni seji s samoupravnim organom.

di vprašanja, ki so širšega značaja in ne zadevajo samo njihovih obrata, ampak Železarno v celoti. Sindikalni odbor za obveščanje članstva o sprejetih sklepih uporablja tudi oglasne deske v obratu poleg tega pa so tudi pravni referent, Tovariš Ko-

Tak skupni dogovor so npr. imeli, ko so se pogovarjali o osrednjem problemu, to je o pomanjkanju kvalificiranih delavcev. Poleg vodij oddelkov je bil na sestanku prisoten tudi kadrovik in avni referent, Tovariš Ko-

Železarski globus

ITALIJA. Stavke v letu 1969 so povzročile italijanski železarski industriji precej neprijetnosti in škode. Proizvodnja surovega jekla se je znižala v primerjavi z letom 1968 na 16,4 milijona ton oziroma za 3,2%. Zaradi velike gospodarske konjunktуре je narasel uvoz železarskih proizvodov v primerjavi z letom 1968 od 3,4 na 4,9 milijona ton. Istočasno pa se je zni-

žal izvoz od 3,2 na 2,6 milijona ton.

JAPONSKA. Za leto 1975 računajo, da bo japonska železarska industrija sposobna proizvesti 160 milijonov ton surovega jekla (leta 1969—82 milijonov ton). Pri tem predvidevajo, da bo nastala največja težava pri oskrbi s potrebnim premogom za koksiranje. Rešljiva bo samo s še nadaljnjim znižanjem porabe koks pri proizvodnji grodila. Za ostale probleme kot sta predvsem delovna sila in transport računajo, da jih bodo lažje rešili.

melj je omenil še nov delovni čas ob nedeljah, saj so 12-urni delovni čas zamenjali z 8-urnim. Razen tega je znano, da zaradi občutnega pomanjkanja delavcev ne morejo preiti na 42-urni teden. Da bi izpolnili v doglednem času tudi to nalogo, bi potrebovali v oddelku elektroenergija tri stikalničarje, štiri strojnike in enega mazača. V oddelku toplotne energije bi takoj zaposlili tri strojnike, tri pomožne strojnike in 3 pomožne kurjače. Vsodosedanja prizadevanja, da bi rešili ta problem, so ostala zaenkrat še brez uspeha. Tudi s pričuevanjem mlajših delavcev niso veliko uspeli. Nekaj mladih delavcev so že imeli v obratu, vendar se niso mogli privaditi in so po kratkem času zaradi samih delovnih pogojev obrat zapustili. S pričuevanjem mladih delavcev nastajajo težave, ker je treba računati, da morajo le-ti odslužiti vojaški rok v JLA, medtem ko si po vrnitvi poiščejo zaposlitev drugod.

Sindikalni odbor elektrotoplotne energije dodeljuje denarno pomoč v višini 10.000 starih dinarjev članom sindikata, ki že dalj časa bolujejo. Poleg tega pa tudi sami sodelavci zbirajo prispevke prek nabiralnih pol.

Glede povezave z obratovodstvom in samoupravnimi organi meni predsednik sindikalnega odbora, da je zelo dobra. To velja tudi za stike in medsebojno sodelovanje s tovarniškimi odborom osnovne organizacije sindikata. Na Javorniku imajo delovno skupino in jo o vseh najvažnejših problemih, ki jih obravnavajo tudi obveščajo in zaenkrat nimajo težav zaradi povezave s člani sindikata, ki so zaposleni na Javorniku.

Na področju rekreacije so imeli lani več uspeha. Delavci se največ zanimajo za nogomet, balinanje ter kegljanje na ledu in na asfaltu. Rezultati bi bili lahko boljši in tudi večje število članov sindikata bi se lahko udeleževalo v različnih športnih panogah, če ne bi bilo težav z delovnim časom. Sama specifičnost obeh oddelkov in pa občutno pomanjkanje delavcev sta večkrat vzrok, da delavci ne vedo, kako bodo razporejeni po izmenah. Zato tudi ne morejo obiskovati treningov in tekmovanj. Ta problem poskušajo reševati z medsebojnimi zamenjavami dni, vendar večših to ni mogoče.

Tudi na kulturno prosvetnem področju niso zabeležili vidnejših uspehov. Položaj na tem področju je tak kot v mnogih drugih obratih in bo za to treba poiskati ustrežno rešitev, da bi dejavnost na tem področju kolikor se pač da poživili.

Problemi zaščite mesta pred letalskimi napadi

II.

V tem primeru bi mestno poveljstvo usklajalo delo posameznih sektorjev, sektorska poveljstva pa bi bila no določenem ozemlju samostojna. Imela bi lastne sile, kadar bi pa ne mogla sama odstraniti posledic letalskega napada, bi poklicala na pomoč mestno poveljstvo civilne obrambe. Mestno poveljstvo bi, kot smo že povedali, usklajalo delo sektorskih poveljstev, imelo pa bi tudi lastne sile, ki bi bile boljše tako glede sestava kot glede opreme, pošiljajo pa bi jih v najbolj prizadete glede opreme, pošiljalo pa bi jih v najbolj prizadete vodilo službe, ki jih ni mogoče decentralizirati, na primer službo alarmiranja, ki jo je treba opravljati iz enega samega središča.

Delitev na sektorje je nujna le v velikih mestih, kjer bi bile z neposrednim vodstvom vse organizacije civilne obrambe iz enega samega središča imele precejšnje težave. Seveda ni mogoče postaviti neke norme, po kateri bi odločali, ali je treba določeno mesto razdeliti na sektorje, kajti razen velikosti lahko vplivajo na to tudi druge okoliščine, na primer položaj glede na glavne komunikacije in reke, obsežnost itd.

Za uspešno reševanje ljudi in odstranjevanje posledic napada je nujno zagotoviti vodstvo, ki bo pravilno organiziralo reševalno delo. Običajno pusti napad na napadenem kraju različne posledice, zaradi katerih mora posredovati več služb: gasilske, sanitetne, reševalne in druge. Da bi reševanje naglo napredovalo, da bi skladno delale vse službe in udeležene organizacije, je nujno potrebno enotno poveljstvo. Ta poveljstva so dejansko nekakšna središča, kjer so zbrane moči, oziroma službe, ki neposredno odstranjujejo posledice bombardiranja. Ker poškodovanih predelov ni mogoče določati vnaprej, nastane vprašanje, kako je mogoče zagotoviti skupino, ki bo po potrebi takoj na mestu in bo učinkovito posredovala. To se da urediti tako, da bi na ozemlju mesta ali sektorja postavili več takšnih komandnih središč, ki bi bila seveda tako razporejena, da bi reševalne ekipe kar najhitreje prišle tja, kjer bi bila njihova pomoč potrebna. Komandna središča bi torej bila operativni organi poveljstva civilne obrambe mesta, oziroma sektorja, iz njih pa bi se usmerjala neposredna pomoč prizadetim področjem.

Razne službe civilne obrambe so potrebe zato, ker so posledice letalskih napadov različne, za njih odstranjevanje pa so potrebni primerno izvežbani ljudje z ustreznim opremo. Med številnimi posledicami, ki redno spremljajo sleherni napad iz zraka, naj naštejemo le nekatere: požari, porušene stavbe, zasuti ranjeni in mrtvi ljudje, poškodovana vodovodna, kanalizacijska in električna mreža in podobno. Razen tega lahko sovražnik uporabi tudi plinasta, biološka in radioaktivna napadalna sredstva, katerih posledice so še posebej nevarne. Vse te posledice so kaj različne, zato tudi ne more odstranjevati vseh ena skupina ali služba, marveč je treba sestaviti za določena dela posebne skupine. Razen skupin, ki neposredno odstranjujejo posledice, zahteva civilna obramba tudi druge službe, ki ji zagotovijo uspešno delo kot celoti, na primer obveščanje prebivalstva o bližanju sovražnih letal, se pravi alarmiranje, zatemanje in podobno.

Pravočasno obveščanje prebivalstva o nevarnosti letalskega napada je najvažnejša naloga civilne obrambe. Nenadni napad na neobveščeno prebivalstvo bi imel usodne posledice — tako je bilo na primer leta 1941 — ne le zaradi mnogih človeških žrtev, marveč tudi zaradi brezglavega strahu. Če so ljudje ob pravem času obveščeni o bližnjem sovražnihi letal, se lahko zatečejo v zaklonišča. Ker ni mogoče zagotoviti povsem varnega zaklonišča slehernemu človeku, s tem torej ni odstranjena vsa nevarnost, število žrtev pa se vsekakor znatno zniža. Če je prebivalstvo obveščeno ob pravem času, se odpravi v zaklonišče, s tem pa je notranje že pripravljeno na napad in torej ne preti več nevarnost brezglavega preplaha.

Skoraj v vseh deželah ima civilna obramba organizirano alarmiranje skupno z vojsko, ker armada, ki organizira aktivno obrambo, spremlja smer sovražnih letal, njene podatke pa uporablja tudi civilna obramba. Od armade prejme civilna obramba vsa potrebna obvestila in v zvezi z njimi organizira alarmiranje. To pa seveda ne izključuje potrebe, da mora imeti civilna obramba svoje opazovalne postaje, s katerih zasleduje nalet sovražnih letal. Te opazovalnice so nujne pri mestnem poveljstvu civilne obrambe, ker med alarmom le one lahko pošiljajo natančne podatke o tem, kaj se dogaja v zraku nad mestom.

Vlečenje žice na VAUGHN žičarskem stroju

Leo Ličof

Z dvignjenim prstom z Jesenic v London

(nadaljevanje)

Približno 40 štoparjev, kolikor se jih je že nabralo v čakalnici, je zdirjalo kot čreda ovac k avtomobilom. Srečo sta imeli le Švedinji, kateri so pripeljali na ladjo neki Italijani. S Skandinavskimi vred, se jih je poleg obilne prtljage stlačilo v avto sedem.

Dobrotnik, ki je naju zapeljal na ladjo, je bil eden od mnogih angleških vojakov, ki služijo vojaški rok v Zahodni Nemčiji. Na ladji naju je povabil v bar, kjer sva na njegov račun popila nekaj viskijev.

Iz Oostenda do Dovra smo se vozili nekaj več kot tri ure. Ob prvem jutranjem svitu smo se približali angleški obali. Z željo, da si bomo ogledali značilno strmo angleško obalo, smo odhiteli na krov, pa so nas po zvočnikih opozorili, da moramo takoj v avtomobile.

Zapeljali smo se na angleška tla, kjer nas je sprejela izredno stroga carina. Najine nahrbtnike so naravnost pretresli in potem ko niso našli v njih mamil, katere so verjetno pričakovali, so jih nejevoljno vrnili. Nič bolje se ni godilo Angležu, kajti tudi njegovega avtomobila so se lotili z največjo vnemo in ga pregledali z vseh strani. Ko smo zapustili carino, naju je vojak zapeljal še do 20 kilometrov oddaljenega Folkestonea. Takoj sva nadaljevala s štopanjem za Oxford — tokrat na levi strani ceste.

Sicer zanimivo angleško pokrajino, si nisva ogledo-

vala z največjim veseljem, kajti po dveh neprespanih nočeh sva bila tako utrujena, da so se nama oči kar zapirale.

V predmestje Londona sva prišla že ob osmih zjutraj in sklenila, da si najprej pripraviva zajtrk. Poiskala sva mesarijo in trgovino s kruhom. Ne vem kako je prodajalec pogledal Olafa, ko je kupoval kilogram kruha. Mesar, kateremu sem jaz medtem na vse načine dopovedoval, da bi rad kupil dvajset dekagramov salame, me je namreč zelo čudno gledal. Preden sem se spomnil, da imajo v Angliji namesto kilogramov in dekagramov funte, se je okoli mene zbrala že cela mesarija in se trudila, da bi me razumela. Mesar mi je tiščal pod nos celo salamo nakar smo se končno sporazumeli in odrezal mi je kos, ki je nekako ustrezal moji želji. Mimogrede se je mesar hotel pohvaliti s svojim znanjem nemščine ter me pred polno mesnico žensko radovedno vprašal: »Sind Sie von Deutschland?« — »Nein!« sem mu odgovoril. Naredil je tako čuden obraz, kot da bi bil prepričan, da v Anglijo pridejo samo Nemci. »Franci?« — »No — pač pa sem iz Jugoslavije«, sem mu odvrnil. Mesar ni bil najboljši poznavalec zemljepisa, toda vseeno je odvrnil, da Jugoslavija menda leži nekje med Srbijo in Češkoslovaško. Brž sem pripomnil še, da meji tudi na Grčijo in se jadrno poslovil.

Pred pekarijo sem našel Olafa, ki je kilogramski pro-lem rešil tako, da je kupil

namesto kilograma kruha — pet žemelj.

Po izdatnem zajtrku sva štopala naprej. Sestdeset kilometrov široki oziroma dolgi London, sva obšla po severni strani in kmalu sva se znašli v zahodnem delu vele-mesta. Čeprav avtostop v Angliji ni slab, pa tudi dober ne, sva se vseeno kmalu pričujazila z nekim kamionom do Oxforda. Prišla sva pa nekaj dni prej, kot sva bila domenjena z najinim prijateljem Dickom, ki tu študira in prav zato sva ga zaman iskala na njegovem naslovu. Njegova gospodinja nama je povedala, da je še doma v Five Acres v Walesu.

Poslovala sva se ter odšla po mestnih ulicah iskat mladinski hotel, kjer bi lahko prespala. Končno sva izvedle, da je dom oddaljen sedem kilometrov od centra, zato sva raje ostala kar v mestu ter preostanek večera prebila ob pivu v eni od mnogih študentovskih pivnic. Sklenila sva, da bova prespala kar na rugby igrišču, ki je ležalo nasproti gostilne. Ko sva se vrnila iz lokala je zunaj neprijetno bril veter. Torej z rugby igriščem ne bo nič — treba si bo poiskati boljši prostor.

Zavila sva v premožnejšo četrt mesta, kjer stojijo ob-čudovanja vredne vile, pred njimi pa ležijo ponavadi vrtovi in travniki. Poiskala sva si primeren vrt, se zavila v vreči ter zaspala spanje pravičnih. To noč naju je gostilo mrzlo in jasno angleško nebo. Stori pa sva napako. Zaspala sva namreč pod veliko hruško, kateri je veter vztrajno tresel veje. Šume-nje vej naju ni nič motilo, toda sredi noči je z drevesa padla velika gnila hruška — točno na sredino Olafove spalne vreče. Skočila sva iz njih ter pripravljena na boj začela pregledovati vrt. Žive duše ni bilo nikjer, zato sva se vrnila k najinim »postelj-am«. Takrat sva šele opazila na njegovi spalnici vreči velik madež, ki ga je nare-

dila hruška. Pomirila sva se, toda Olafa je vseeno pograbil tako jeza, da je hruški »podaril« močno brco. Kot na povelje se je z nje usul plaz sadja, ki je dobesedno zasul najino prtljago. Ko sva se sočnih hrušk dodobra najedla, sva zaspala nazaj.

Iz sladkega sna naju je zjutraj prebudil pasji lajež. Nemalo sva bila presenečena, ko sva odprla oči, kajti pred nama je stal čokat Anglež in na vrhvi zadrževal besnega volčjaka, ki naju je na vsak način hotel napasti. Zahteval je, da nemudoma zgineva iz njegovega vrta, če ne bo takoj poklical policijo. Ne vem ali sva se bolj bala mišičaste-ga gospodarja, policije ali penastega psa — gotovo je to, da sva na vrat in na nos zapustila posestvo neprijateljsko razpoloženega domačina. Med ploho angleških psovk sva skočila čez plot na katerem si je Olaf mimogrede še strgal hlače.

Čeprav sva se znašla v dokaj prometni ulici je vseeno hladnokrvno slekel strgane hlače in oblekel nove. Do Five Acres sva pristopala do večera. Dickovo hišo sva našla takoj, toda na žalost njega zopet ni bilo doma. Njegovi starši so nama povedali, da se je vrnil v Oxford, da bi tam počakal naju. Torej smo se srečali nekje med potjo. Vseeno jih ni motil najin prihod in pripravili so nama obilno večerjo. Naslednji dan sva odšla nazaj v Oxford. Potem ko sva našla Dicka, sva izkoristila priliko in si ogledala staro univerzitetno mesto. Univerze, stare čez 700 let, kraljujejo obdane s prekrasnimi parki sredi mesta. Vseposod je mnogo študentov, ki so pripotovali iz vsega sveta.

Čez dva dni smo z Dickom zapustili Oxford in se odpeljali v London. Zopet sva preživela nekaj nepozabnih dni. Vele-mesto sva si poskusila vsaj nekoliko ogledati, toda nama ni najbolje uspelo. Skozi prenatrpane ulice se je bilo zelo težko prebijati. Problem sva rešila tako, da sva kupila celodnevne karte za avtobuse, ki krožijo ves dan po mestu. Londona ne bi opisoval, ker je bilo o njem že dosti napisanega in izgovorjenega. Še nekaj besed o njegovih prebivalcih. V Londonu namreč lažje najdeš tujca, kot pa pravega Angleža. Če to ne velja za stare, za mlade prav gotovo. Hipiji iz vsega sveta so prišli sem. Njihovo največje zbirališče je na Piccadilly Circusu, lahko pa jih najdete tudi drugod, skoraj na vsakem koraku. Vseposod dolgolasi mladeniči oblečeni v živobarvna oblačila, z njimi pa prav tako dolgolasa dekleta s »popolnimi« mini krili. Potepajo se po ulicah angleške metropole in živijo iz dneva v dan — brez vsakih ciljev in obveznosti. Prav vsi so dolgolasi, mnogi od njih nosijo brado, gotovo pa je to, da so vsi po vrsti umazani. Njihova osebna garderoba je več kot skromna.

Največkrat se sestoji samo iz spalne vreče in kitare. Nekateri imajo še mošnjičke v katerih skrbno čuvajo največji zaklad — mamila. O tem, kje se preživljajo oziroma kako dobivajo denar, ki ga vsakdo potrebuje za življenje, nisem razmišljal. Glavno je to, da živijo in da jih je na tisoče. Mnogokrat smo odšli zvečer na Piccadilly Circus v sam center Londona. Trg z vodnjakom, ki je obkrožen z vseh strani s cesto in mnogimi neonskimi svetilkami so si moderni nomadi izbrali za svoj dom. Tam ležijo v spalnici vrečah ali zaviti v deke, ter kadijo marihuano. Zdolgočaseni obrazi se razvedrijo samo takrat, kadar povlečejo sladka mamila. Ko na trgu zmanjka prostora za prenočevanje se ostali zavlečejo v mnoge mestne parke in tam prespijo.

Londončani si prizadevajo na vse načine, da bi lene in potepuške tujce, med katerimi je največ Amerikancev, Holandcev in Francozov pregnali nazaj v njihove dežele. To jim nikakor ne uspeva, kajti med tujci je vedno več mladih Angležev.

Kako bi se mesto otreslo nezaželenih obiskovalcev, je eden največjih problemov, s katerimi se trenutno ukvarjajo mestni možje.

Angleško metropolo sva zapustila nekega hladnega jutra. Mimogrede sva prispela nazaj v Dover, kjer sva se zopet vkrcala na ladjo. Tokrat se nisva peljala v Belgijo, pač pa v Francijo. V Calaisu sva skromno pokosila in nadaljevala z avtostopom.

Zvečer sva bila že v Reimsu. Glavno mesto pokrajine, v kateri se prideluje znani francoski šampanjec, naju je sprejelo neprijazno. Mogoče zato, ker se je med stare francoske hiše spustila gosta megla, ali pa zato ker nisva imela kje prespati. Odšla sva v nekakšen Disco klub in sklenila, da ga ne zapustiva dokler bo odprt. V lokalu je bilo veselo, Mladina je plesala in se zabavala. Na srečo je bilo veliko več deklet kot fantov, zato sva se kmalu preselila med plesalce. Spoznala sva dve Francozinji in jima zaupala najine težave glede prenočišča. Prijazni dekleti sta naju peljali domov kjer sva prenočila. Naslednji dan sva potovala skozi Francijo. Ustavila sva majhen kombi, s katerim sva se peljala skoraj 400 kilometrov. Voznik je bil lastnik ogromnih vinogradov in v avtu je prevažal plemenito rensko vino. Bil je zelo prijazen in med potjo smo se ustavili v tipični podeželski gostilni, kjer sva se na njegov račun krepko najedla šampinjonov.

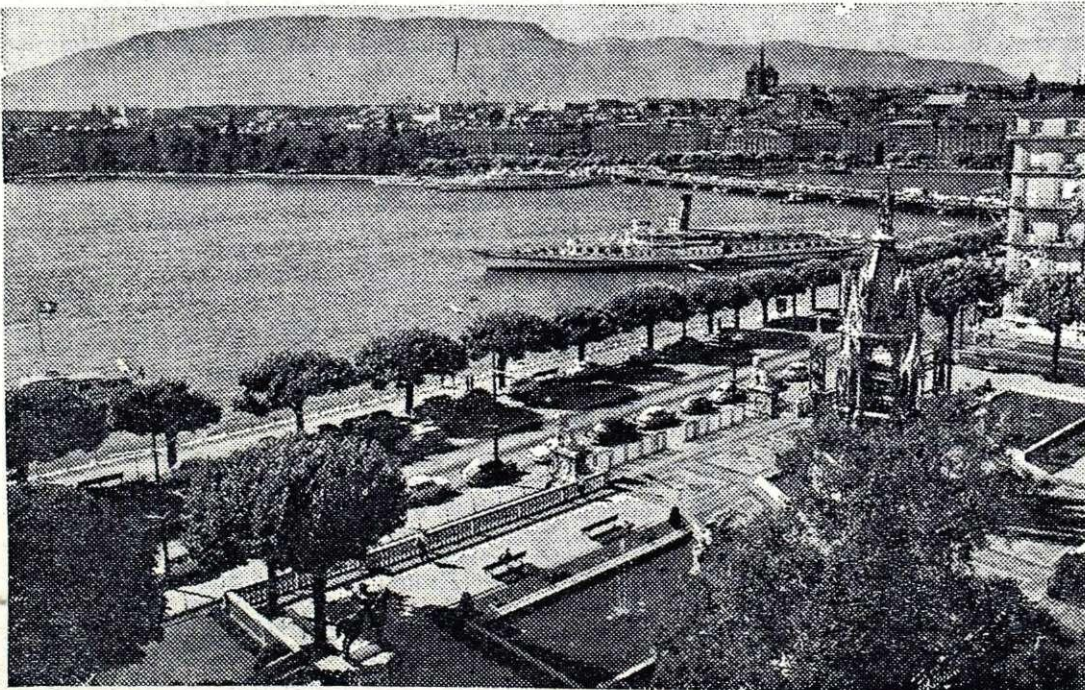
Nadaljevanje poti ni obetalo mnogo. Med vožnjo se je Olaf namreč tako nerodno naslonil na vrata avta, da jih je odprl. Ostalo je storil veter, ki jih je odtrgal in vrigel v jarek. Za čudo se voznik ni nič razburjal in je samo na najino veselje zamahnih z roko. Medtem, ko

sva midva opravevala s napredno cestno najmočnejšo Colmarzko boga V merno u ru zaredela vsklajčenih trnca, rit itd. pri nar in mila sv niko nisem j šega kajti v bi u zvrni ke kajice.

Nasva pri nem mladir Drugan sva skozi Francij priš v Švic poz popolu Get. Tam čud pogle cev nezaup nataja use no stavraci nam je pla najskrbno liva lamente iz trtnika zerv in se vesam lotil vinja ku kruin mle splov zgra stovšteno jih kmalu tent, pote mid zapu kajnikakor spommeti : nam je nel in hal s pr

Mla K Sev

Podračunaj Lis teperer odli ste z tega di v sonem si pretelet. Noorazer masužnje soljeknil stre sedinili in priseg duli pesti Zam sikate Sli peke val ječ, slo pepel val tabor pošešali, mo kolo v blu vodas k s tis rati cest Ubite! Požite! Nagorije Le bodo Ne maga v neog nadič nadičini kri iz v. Miš v iha: Tmo gliste. Miš v iha: ru ruši.

V Švici sta se naša potnika ustavila v Genovi

129.

»Ne zameri nama... Zaletele sva se... No, Tine, daj... Pokonci glavo... Mama je res samo ena... Toda smrt... smrt nas čaka vse...«

Zopet so si tovariši. Sodruga ga tolažita. Spremljata ga na pogrebno društvo.

»Počakala bova tu. Pripeljala bova krsto. Za vse bova poskrbela. Ti lepo zdaj pojdi domov...«

Tine ju hvaležno pogleda in vse je pozabljeno, da sta ga sodruga sumničila. Šele potem, ko je sam, se zopet zave v celoti nespremenljive resničnosti, da je mama mrtva, njegovo zavest pa vnovič preplavi bolečina, ki mu je ne more nihče oblažiti razen... razen Adele.

»Adela?« ga nenadoma zaskel misel, da je Adeli obljubil, da jo bo danes peljal v kino.

Adela ga čaka, prav gotovo čaka. Ne sme je pustiti čakati.

»Ne, ne smem. Povedati ji moram...«

Tudi Adela bo žalostna, prav gotovo žalostna... Pred kinom nasproti tovarne ni gneče, kakršna je navadno druge nedelje. Le kdo bi na tak čudovit pomladni dan ostajal v prahu in dimu sivega mesta. Tako lepega aprila še ni bilo. Že pred štirinajstimi dnevi se je pomlad povzpela v vsa pobočja prav do vrhov in grebenov nad dolino. Sveža zelenila bukovih dreves se je vtakala med temne lise in pasove smrekovih gozdov. In za temi gozdovi na severu doline je planinski svet z belimi travniki razcvetelih ključavnic, ki odpirajo pomlad tudi v osrčju gorskega sveta nad dolino.

Narava je prebujena in odpira svoje skrivne hrane zlasti mladim ljudem, željnim ljubezni in samote v dvoje. V teh zelenih hramih je vse drugače in lepše kakor v temnosivem somraku kinodvorane, v katero se pozimi in ob grdem vremenu zatekajo mladi zaljubljeni in uživajo ne toliko ob filmu

SIVO MESTO

kakor v svoji ljubezni, izražajoči se v stisku rok, v tej prvi in nemi skrivnostni govorici ljubezni, a bolj zgovorni ob najlepših besed, s kakršno opevajo ljubezen ljubezenske pesmi.

Res majhna in nemočna je beseda proti nežnemu stisku fantove in dekletove roke. Kako revna je proti resničnemu poljubu in objemu, tej nemi melodiji, ki drhti v človeku in ki je ne zna do popolnosti izraziti ne z besedo, ne z melodijo niti najgloblja pesem, niti najlepša melodija.

Ljubezen je tiha, a največja sreča. In za izpolnitev te, največje sreče je samota v prebujeni naravi prikladnejša kakor sivi somrak kinodvorane. Zato tako malo ljudi danes pred kinom. In še ti, kolikor jih je, so bili zmenjeni že prej ali pa so sami in bi radi na svojo tesnobo samotno pozabili vsaj za slabi dve urici ob gledanju zanje nedosegljive lepote in ljubezenske sreče na filmskem platnu. Potem je tu še nekaj nedoraslih fantinov, med katerimi pa ni nobenega, ki ga ba Adela pritegnila k sebi z očmi in ki bi ji nadomestil Tineta, falota, ki jo je zdaj že drugič potegnil za nos, prvič za Jožefovo, ko ga ni bilo na semenj, le da ga takrat ni pogrešala, saj je na semnju našla drugega, s katerim je šla plesat in ob katerem ni prav nič težko pozabila na Tineta.

»To je bil moški, pravi moški,« je Adeli žal, da je tista semenjska ljubezen prav tako naglo minila, kakor se je začela. Moški (bil je policijski agent Crni, kakor mu pravijo in ki je strah in trepet vseh, ki pridejo v sivem mestu z oblastjo navzkriž!) jo je povabil s seboj. Noč je prespala z njim. Bilo ji je kakor v nebesih. Kovala je načrte in se že videla kot žena postavnega Črnogorca. Čez dva dni, bila je sobota, je bila zopet pri njem in noč je bila zopet sladka, prava nebeška noč, ki sta jo preljubila, dokler nista proti jutru zaspala. Najbrž bi se ne prebudila vse do poldneva, ko bi ju ne prebudilo trkanje in nato žensko klicanje, ob katerem je temnopolti Črnogorec prebledel, saj je trkala njegova

žena, ki se je šele pred nedavnim (to je Adela zvečela kasneje) poročila z njim, pa jo je že varal.

Ja, razburljivi so bili tisti trenutki. Crni je bil videti, kakor da je prvi hip izgubil glavo. Tudi ona je bila presenečena. Hotela ga je vprašati, kaj je, pa ji je s svojo šapasto roko zadušil besede, ki so ji privrele na ustnice, pri tem jo pa tako divje pogledal, kakor da bi jo najraje ubil. Molčala sta kakor okamenela, dokler se babnica ni naveličala trkati in je odšla, takoj nato pa je začel sikati vanjo in jo priganjati, naj se obleče in izgine, kakor da ga je zapeljevala ona in ne on.

Ja, nobene prijazne besede ji ni rekel več in ko je potem odhajala, se je počutila kakor potepena psica.

Sicer pa Crni ni bil prvi, ob katerem se je počutila tako. Pred dvema letoma, ko je bila še doma, jo je na podoben način zmamil neki karabinjer. Komaj štirinajst let ji je bilo takrat. Delal se je zaljubljenega, dokler mu ni nasedla in se mu vdala ne toliko, ker ji je bil všeč, marveč mnogo bolj iz radovednosti, kakšna je tista sreča in slast, o kateri je slišala, ko je prisluškovala starejšima sestrama, ki sta služili v Rimu in prišli za božič domov na obisk. Pogovarjali sta se o moških in veselih doživljajih z njimi, o tisti neizmerni slasti in sladkosti, v kakršno te spravi v ljubzenskih rečeh izkušeni moški. Najbrž nista niti vedeli, da jima je prisluškovala ali pa sta jo imeli za smrklo, ki še ničesar ne čuti in ne razume. Tako sta ji prebudili radovednost. Radovednost pa se je spremenila v poželenje. Vdala se je karabinjerju, pa jo je potem obšel tak sram, da ni hotela več ostati doma.

In res je kakor nalašč prišel tiste dni na obisk njen sedanji gospodar in očetu ponudil, da jo vzame s seboj. Zakaj, je spoznala šele kasneje, ko se je začel motati okrog nje, v njej pa se je prebudil tisti del ženske, ki zna svojo ženskost izrabljati tudi za koristne stvari. Sramu, ki jo je mučil po ljubimkanju s karabinjerjem, ni več čutila. Telo, ki je okusilo slo, je bilo prebujeno in je terjalo svoje. Od tedaj je bila gospodarjeva in še od marsikoga drugega. Gosposki ljudje so bili to. Nikogar ni mogla prikleniti nase. Vsaj doslej še ne. Sicer pa ji ni žal. Starejši ljudje so bili in nikoli je niso mogli zadovoljiti do kraja. Šele Crni je bil tak, s katerim je bila zadovoljna in ki bi mu ne odrekla tudi sedaj ne, čeprav je odhajala od njega kakor potepena psica. Zadnji, ki ga je imela, je bil Matevž. Ko pa bi vedela, da jo bo nagnal s cipo in se potem pred drugimi širokoustil, da jo je podrl, bi se mu nikoli ne pustila.

Matevž je falot, pravi falot. Morda je prav on kriv, ker Tineta ni. S Tineto se vendar poznata. Lahko bi mu rekel, da jo je imel, in mu jo bogve kako še očrni!

»O, mu bom že pokazala,« pri sebi zagrozi Adela falotskemu Matevžu, čeprav ne ve, kako bi mu prišla do živga.

Ko bi Matevž še delal v Čupnikovi ključavničarski delavnici, bi naščuvala gospodarja, da bi ga postavil na cesto. Tako pa je dobil delo v tovarni in se mu najbrž ne bo mogla maščevati.

»Sicer pa, naj gre k vragu s Tineto vred,« postaja Adela jezna na oba. »Tine bi bil lahko dober osel, ki bi ga vlekla. A drugega nič,« misli na petkov večer, ko je pričakovala, da jo bo objel in da bo hotel kakor vsi moški tudi vse drugo. Pa je bil kakor hlod. »Ali sploh ve, zakaj ga ima,« se Adela prezirljivo nasmiha. Za njim ne bo žalovala. »Pravzaprav sem nora, ker ga čakam. Deset boljših na prst,« se ji v očeh zasvetlika ogenj ženske, ki ve, kako se dobivajo moški, pri tem pa seveda pozablja, da moškega res ni težko dobiti, zato pa ga je mnogo teže obdržati.

In ker pozablja na to, postaja zopet brezskrbno lahkotna, obenem pa se hoče prepričati, če imajo njene oči še vedno tako moč, da pritegnejo slehernega moškega, ki si ga poželi.

Sicer pa tu ni nikogar, ki bi ji bil všeč.

Ali ni že prej iskala nadomestilo za Tineta?

V tej peščici ljudi res ne bo našla nikogar, ki bi jo nagovoril in povabil v kino.

Le kaj potem še čaka? Sama si ne bo kupovala vstopnice in si tako trgala denar od prihrankov za novo obleko, za svilene nogavice, za nove čevlje.

Ne, ne bo več čakala in postajala tu. Šla bo.

sva smidva na vse načine opravila smo se odpeljali naprej polomljena vrata pa pustili ob cesti. Za nameček naju odpeljal še na njegov dom Colmar, kjer nama je razkazal bogato vinsko klet. V moderno urejenem prostoru za predelavo vina je bilo vsklajenih 25.000 steklenic tramine, rizlinga, tokajca itd. Corl nama je steklenico in napila sva. Verjetno še nikoli nisem pil ničesar bolj šega, kajti v tistem trenutku bi mi zvrnil cel sod sladke kajice.

Noč sva prespala v mestnem mladinskem hotelu. Drugi dan sva nadaljevala pot skozi Francijo, dokler nisva prišla v Švico, kjer sva se pozno popoldne ustavila v Genavi. Tam sva se kljub čudni pogledom občudovalcev izbežljivo pogledom natakala usedla v drago vrtno travracijo. Natakars se nam je plašno približal in naju krbno vprašal kaj želiva, namesto odgovora sva iz nabtnika potegnili konzervirano se je z največjim veseljem lotila. V bližnji trgovini pa kupila še salamo, kruhin mleko, ter se na splošno zgražanje finih gostov pošteno najedla. Nekaj jih je kmalu zapustilo prijeten, potem pa sva raje midva zapustila prizorišče, kajti kakor se nisva mogla spomniti z natakarjem, ki nam je nekaj dopovedoval in kal s prstom proti izho-

du. Dober »Štop«, ki naju že vso pot spremlja naju tudi tokrat ni pustil na cedilu. Do večera sva pristopala nazaj v Francijo — v Chamonijs. Najino potovanje se je bližalo koncu. Zjutraj sva skozi 12 kilometrov dolg predor pod Montblancom prispela v Italijo. Aosta, Torino, Milano — mesta so tekla mimo naju in zvečer sva se znašla v bližini Brescie.

Noč sva prespala v parku ob avtocesti. Čeprav naju je pokrila slana sva odlično spala. Nadaljevala sva pot proti Benetkam, kamor sva na smrt prestradana prispela dopoldne. Bila pa sva tako umašana, da sva sklenila, da se najprej okopava in šele nato najeva špagetov. Z ladjo sva se odpeljala v znano kopališče Lido, kjer sva uživala v kopanju. Takrat pa se je zataknilo. Obleko, ki sva jo pustila na obali je med tem nekdo temeljito izpraznil. Poleg najinega denarja so se neznanci polastili tudi najinih ur. Poslovila sva se od špagetov in z dolgimi nosovi odšla na žandarmerijo. Napisali so kup zapiskov in naju odpeljali z ene policijske postaje na drugo. Zopet so popisali goro papirja poleg pa še napisali karte za vlak. Medtem ko sva preklinjala Italijo in lopove sva s policijskimi vozniškimi listki odšla na postajo. Zjutraj sva bila zopet doma. (Konec)

Miha Klinar Spev vstaje

Podlačenarji!
Listi repereli
odli ste
z tega drevesa
v smem strahu
prebleli.
Narazeni zemlji,
na sužnjeni zemlji
so jeknili
streli
se dinili bratje
in prisego
dvili
peste.
Zamislite, gadje!
Skopekel
va ječ,
skopekel
va taborišč,
povešali,
milo kolov
v bču
vodil s svobodi
tis
rdh cest.
Ubijte!
Požijte!
Nagorijo domovi!
Le bodo novi!
Ne moga vam nič,
neog
neudič
neščinik vaš
križ
iz ve
Mi so vihar!
Timo
gnliste.
Mi so vihar, ki
ru
trbuši.

Na vas
meri naš udar,
po vas
bije naša pest,
trda pest.
Dolgo
nas je grizla
bolest.
Zdaj grize vas.
Naj vas grize,
zgrize!
Mi vam napravimo
čaše
iz vaših lobanj,
vam jih postavimo
na mize.
Vanje natočimo strupa,
vašega obupa,
naših najlepših sanj,
bratstva,
svobode!
V pohode
so se zgrnile
naše brigade.
Ohej!
Ohej!
Zvihrale
v napade.
Ohej!
Ohej!
Pod prameni
svoje zastave
na okopih svobode
se Šimen Sirotnik
bori:
Smrt zavojevalcem!
Smrt zatiralcem!
Smrt izdajalcem!
Dokler pet bakel
rdečih
iz njegove krvi
ne vzplamti:
Svoboda!
Svoboda!
Svoboda!

(Rdeča kantata XII)

Ali res ni kandidatov za štipendije?

Pretekli torek se je sestala komisija za razpis in podelitev štipendij, pri Sob Jesenice, da pregleda kandidate za podelitev štipendij in posojil. Na razpisanih 11 štipendij za študij na visokih in višjih šolah so se prijavili vsega trije kandidati, prav tako ni bilo prijave za šolanje na TSS — gradbeni odsek. Zelo veliko pa je bilo kandidatov za tri štipendije ne glede na vrsto študija in sicer kar dvanajst. Komisija se je zaradi tega odločila, da to število poveča na podelitev petih štipendij. Brezobrestnih posojil za šolanje je bilo deset, kandidatov pa šest, vendar so bili med prosilci za štipendijo ne glede na vrsto študija tudi taki, ki so bili zainteresirani alternativno za posojilo. Tako je komisija lahko podelila vsa brezobrestna posojila za šolanje.

Kaže da nekaj ni v redu. Štipendije so navoljo, pa ni kandidatov. Pred nekaj leti smo se pritoževali, da ni sredstev in štipendij in se zaradi tega onemogoča nadaljevanje šolanja. Morda manjka načrtnosti in sistematičnega dela z mladino glede na kadrovske potrebe še v času šolanja v osnovni šoli oziroma gimnaziji? Znano je, da kvalifikacijska struktura zaposlenih v naši občini ni ugodna. To zlasti velja za vodilna delovna mesta v delovnih organizacijah razen Železarne. To stanje ne kaže na ustrežnejše premike v bližnji prihodnosti. Skratka gre za kadrovske politike, ki bo morala biti usmerjena k določenim ciljem in smotrom ter sinhronizirana prek komisij za podeljevanje štipendij, ki delujejo v posameznih pristojnostih. Gre tudi za to, da se na osnovi zastavljenih ciljev v gospodarstvu in družbenih službah ugotovi: kakšne in koliko kadrov potrebujemo?

Tako programirane in načrtovane kadrovske potrebe so temeljna osnova za temeljito in sistematično poklicno usmerjanje mladine pa tudi odraslih. Ker teh programira-

nih in načrtovanih kadrovskih potreb v večini delovnih organizacij in družbenih službah ni, se rado zgodi, da se ne ve kam z mladim strokovnjakom. Kaže, da tudi razpis štipendij boleha na tej pomanjkljivosti. Prav bi bilo, če bi že te usmerili na potrebe delovnega mesta in za delovno mesto.

Teh nekaj misli sem zapisal z namenom, da opozorim na nekatere prisotne pomanjkljivosti v kompleksu kadrovske politike in da bi dosegli nekatere kvalitetne premike na tem področju. Komisija za razpis in podelitev štipendij pri Sob Jesenice se je odločila, da bo je-

seni letos ponovno objavila razpis nekaterih štipendij:

- 1 štipendijo za študij na pravni fakulteti
- 1 štipendijo za študij na ekonomski fakulteti
- 1 štipendijo za študij na FAGG — oddelek za gradbeništvo
- 1 štipendijo za študij na visoki ekonomsko komercialni šoli — smer knjigovodstvo in finance
- 2 štipendiji za študij na filozofski fakulteti — oddelek za matematiko
- 2 štipendiji za študij na višji upravni šoli in
- 1 štipendijo za študij na visoki tehnični šoli — oddelek za gradbeništvo.

— m

Srne so spet same

No. »Golfu« je spet vse mirno in tiho. Samo oguljena, rjava trava priča, da je bilo tam pred tednom dni vse drugače.

Pretekli petek sem šel obiskat tabornike na 5. zboru jugoslovanskih tabornikov z namenom, da pač nekaj napišem in se takoj vrnem. Tabor se je bližal koncu, vendar je bilo življenje v taboru tako prijetno, da sem ostal tam dva dni.

Ta petek dopoldan so imeli vajo »nič nas ne sme presesteti«. Prišli so »okupirati« letališče v Lescah. Našega dobrega znanca, Šmidovega Jaka, je tako pogrelo, da so se klatili okrog njegovega »doma«, da je skočil v letalo, ga vžgal in poletel proti taboru. Medtem ko so taborniki napadali letališče, je on »napad« vrnil na njihovem terenu. Letel je tako nizko, da so zaplahutala šotorska krila in je bilo nekatere celo strah. Dokazal jim je, da je letalstvo resničen gospodar neba in se z njim ni igrati.

V soboto so bili na sporedu zadnja, finalna tekmovanja, zvečer pa poslovilni taborni ognji, odkoder pa nas je nevihta pregnala pod šotore. To je bila prava taborniška noč; dež je bobnal s svo-

jimi prsti po platnu, treskalo in bliskalo se je kot za stavo.

Pod šotori je stekel prijeten klepet, v katerem sem izvedel, da so vse visoke osebnosti, ki so obiskale tabor z njim zadovoljne. Videli so, da denar ni stekel skozi razpoke v zemljo, ampak da mladina nekaj ima od njega. Morda bodo v bodoče bolj na široko odprli svoje mošnjčke za podobne akcije. Pogovor je stekel kot potoček in povedali so tudi da so vsi gozdički polni srn in plahih zajcev. Taborniki so torej v idealnih razmerah, saj je bila v vročih dneh tudi voda za kopanje blizu. Pritoževali pa so se nad določenimi posamezniki, ki so s svojim obnašanjem kvarili celoten ugled organizacije in dajali tudi osnovo za kritiko.

V nedeljo ob 9. uri zjutraj je bil zaključek tabora s podelitvijo nagrad. Med najboljšimi so bili Vojvodinci in Slovenci, namesto pokalov pa so dobili spominko: mini skrinjice, kozolce in kolovrate. Po zaključnem delu so začeli podirati šotore. Zložili so opremo na kupe. Brez besed so posedli po njih in brezizrazno zrlj v daljavo. Poslovili so se že, čakali so le na vojaški tovornjak, ki se je pomikal od skupine do skupine ter jih vozil na postajo.

J. Jekler

Na Golfu pri Lescah so ostale srne same

Obvestilo svojcem padlih borcev na Javorniku in Koroški Beli

Ker smo v zadnjem času opazili, da sta bila na bivšem pokopališču na Koroški Beli prekopana dva borca NOV, prosimo svojce padlih borcev, da upoštevajo naslednje obvestilo:

Že lani je bila imenovana posebna komisija z nalogo, da pripravi vse potrebne načrte za ureditev parka talcev po ukinitvi pokopališča na Koroški Beli. Komisija je že naprosila arhitekta Nandeta Jocija v Kranju, da pripravi ustrezne osnutke.

Organizacija ZZB NOV na Javorniku si že od vsega začetka prizadeva, to je od takrat, ko je skupščina občine Jesenice sprejela odlok o ukinitvi pokopališč na Jesenicah in Koroški Beli, da posmrtnih ostankov padlih borcev in talcev, ki so pokopani na pokopališču Koroška Bela ne bi prenašali na novo pokopališče na Blejski Dobravi ali pa druga pokopališča. Njegovemu trajnemu spominu bo namenjen in urejen park talcev s spomenikom.

Čim bo arhitekt Nande Jocij komisiji predložil osnutke za ureditev parka talcev, bo komisija le-te razstavila in jih dala na vpogled svojcem padlih borcev in talcev ter vsem ostalim občanom, ki bodo lahko s svojimi pripombami še dopolnili osnutke in tako prispevali delež, da bo park talcev na Koroški Beli lepo urejen in trajen spomin tistim, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo.

Občinski odbor ZZB NOV Jesenice je mnenja, da predstavlja tudi grobišče padlih borcev NOV in žrtev fašističnega nasilja specifično obeležje NOV in se strinja z mnenjem krajevnega odbora ZZB NOV Javornik — Koroška Bela.

Krajevni odbor ZZB NOV,
Javornik — Koroška Bela

Letna skupščina stanovalcev

Stanovanjsko podjetje Jesenice je sklicalo redno letno skupščino dne 30. junija 1970 v dvorani občinske skupščine Jesenice. Navzočih je bilo čez sedemdeset delegatov in predstavnikov hišnih svetov iz vse občine.

Poslovno poročilo je imela direktorica inž. Marija Vičar, čemur je sledila živahna razprava. Inž. Nikolič je opozoril na drage usluge servisov in režijske ure zidarjev. Omenil je tudi, da upokojenci težko plačujejo z nizkimi pokojninami tako draga stanovanja. Inž. Knez je govoril o tem, da se prodajajo družbena stanovanja brez vednosti organov, ki so zato pristojni. Vsi delegati so obsojili ravnanje takih, ki privatno prodajajo družbena stanovanja. Govornik je tudi omenil, da servisna služba

mora učinkovito in redno vzdrževati stanovanja, predvsem vodoinstalaterska in elektroinstalaterska dela. Delegati so postavljali tudi vprašanje, ali se bodo podražila stanovanja do višine sklenjene pogodbe. Inž. Vičar je odgovorila, da se za sedaj ne bodo podražila. O tem pa bo dokončno sklepal zvezni izvršni svet. Govorniki so tudi opozorili, da je treba zunanost stavb bolj vzdrževati ker skozj Jesenice potuje veliko turistov.

Po uspešni razpravi so izvolili sedem članov v razširjeni delavski svet stanovanjskega podjetja Jesenice. Izvoljeni so bili: Alojz Zalokar, Tomaž Ravhekar, Francka Ravnikar, Pavla Marušič, inž. Leon Knez, inž. Miroslav Nikolič in Veljko Mandič. Skupščina je izvolila še dva člana v arbitražno komisijo in sicer: Alojza Bernetiča in Danico Aleš.

Ob koncu so delegati opozorili na to, da je še veliko stavb, na katerih je treba izvršiti razna dela in popravila. Skupščina je končala delo z željo, da bi bilo naše mesto lepo urejeno in stavbe dobro vzdrževane.

Veljko Mandič

Tudi tretji delegat izvoljen

Na volilni konferenci druge volilne enote, ki zajema vse delovne organizacije s sedežem v občini razen Železarne, so v sredo, 15. julija za tretjega delegata na II. kongresu samoupravljalcev, ki bo prihodnje leto v Sarajevu, izvolili dipl. pravnika Slavka OSREDKARJA.

Na konferenci je uvodoma o samoupravljanju pri nas govoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Štefan RODI.

Seja sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo

V sredo, 15. julija, je predsednik Jože Gazvoda sklical 8. redno sejo sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo pri skušnici občine Jesenice. Poleg razprave o spremembi šolskih okolišev in razprave o odloku za podelitev domicila pokrajinskemu komiteju KPS za Gorenjsko in celotnemu pokrajinskemu aktivu OF, so naknadno na predlog predsedstva zveze kulturno prosvetnih organizacij občine uvrstili na dnevni red še vprašanje glasbene dejavnosti v občini.

Temeljna izobraževalna skupnost je v juniju predložila obema zboroma skupščine občine v razpravo in sklepanje predlog spremembe šolskih okolišev. Na osnovi tega predloga naj bi se učenci s Hrušice, ki sedaj obiskujejo osnovno šolo Pre-

žihov Voranc na Jesenicah, prešolali v osnovno šolo Mojstrana, ki zaradi majhne populacije učencev ne more ustrezno zasesti učna mesta v višjih razredih in zaradi tega trpi tudi kvaliteta pouka, ker morajo učitelji poučevati več predmetov hkrati

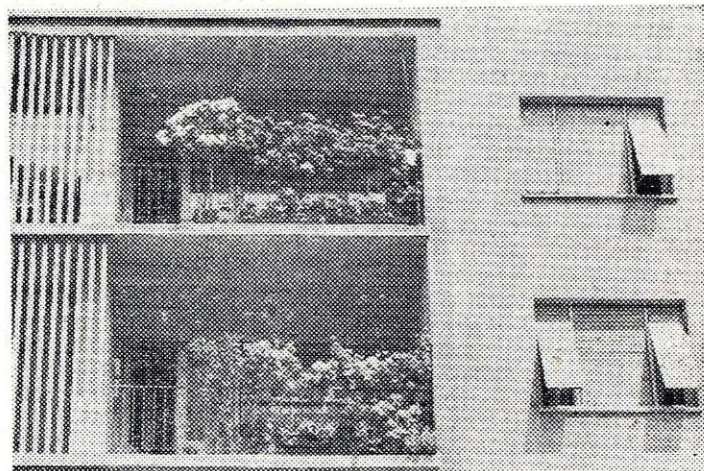
oziroma predmete za katere niso ustrezno strokovno usposobljeni. Po tem predlogu naj bi se prešolali tudi učenci z Blejske Dobrave, ki sedaj obiskujejo osnovno šolo Tone Čufar, v osnovno šolo Koroška Bela. Občinska skupščina 23. junija predloga ni sprejela, ker niso bila proučena nekatera vprašanja. Predstavniki sveta, so skupaj z zavodom za šolstvo — organizacijsko enoto Kranj — novno proučili ta predlog in ugotovili, da se s prešolanjem učencev iz Hrušice v Mojstrano bistveno stvari ne bodo spremenile oziroma se bistveno ne bo izboljšala kvaliteta. Svet je njihov predlog, da naj se prično rušiti plotovi med posameznimi šolami in, da naj se le-te medseboj kadrovske pomagajo sprejel kot začasno rešitev, ker še vedno ostane nerešeno vprašanje natrpanosti jeseniških šol. Predlog namreč vsebuje konkretne kadrovske rešitve, zato so tudi prešolanje učencev s Hrušice v Mojstrano začasno opustili, medtem, ko svet še vedno stoji na stališču, da se izvede prešolanje učencev z Blejske Dobrave na Koroško Belo in tako vsaj nekoliko omili natrpanost na jeseniških osnovnih šolah. Sprejeli so tudi predlog, naj se pripravi elaborat o spremembi šolskih okolišev za mesto in bližnjo okolico. Ta stališča in sklepe bodo predložili na sejo skupščine.

Sprejeli so tudi predlog odloka o podelitvi domicila pokrajinskemu komiteju KPS za Gorenjsko in celotnemu pokrajinskemu aktivu OF za Gorenjsko, ki ga podeljujejo občine: Domžale, Jesenice, Kamnik, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. Odlok bo dokončno sprejela občinska skupščina.

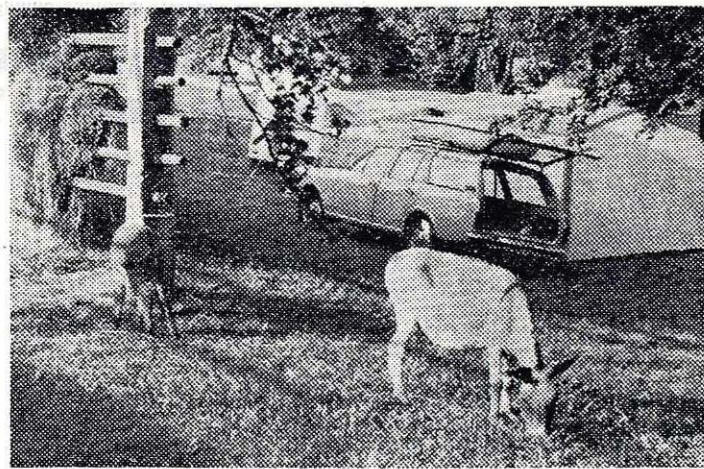
V nadaljevanju so poslušali poročilo in zaključke, ki jih je sprejel svet Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine v zvezi z glasbeno dejavnostjo v občini. Svet ZKPO namreč predlaga razpust glasbene šole in njeno ponovno formiranje. Šola namreč ni uresničila niti ene od nalog, ki jih je sprejela občinska skupščina pred petimi leti, niti ne predstavlja glasbenega žarišča občine, kot bi ga morala. Svet je dovolj kritično razpravljal o šoli in ker predlog ZKPO sodi v okvir zakona o prisilni upravi nad zavodi in o začasni upravi, je v smislu določil zakona imenoval petčlansko komisijo, ki naj pregleda delo šole oziroma pripravi poročilo pred dokončnim sklepanjem o predlogu ZKPO. V komisijo so bili imenovani: inž. Avgust Karba, direktor glasbene šole Kranj Peter Lipar, glasbeni pedagog Janko Pribošič, Noč Emil in Joža Varl.

Zaradi predvidenih velikih graditev turističnih objektov in naprav v Kranjski gori, je SGP Sava z Jesenic v Jasni ob Pišenci postavilo novo betonarno. Iz velikega prodišča bodo črpali prod in ga spreminjali v betonsko mešanico. S tem bodo odstranili ogromne količine peska, ki ob nalivih grozi že tako premajhni strugi Dolinke.

Tokrat smo si ogledali dva balkona polnih rož, ki jih imajo v zgornjem stanovanju Ivana Skube, v spodnjem pa pri Andreju Oblak v bloku št. 7 na cesti Cirila Tavčarja na Plavžu.

Na Jesenicah je camp ob bifeju pri Mlinarju ob Jesenicah na Zgornjem Plavžu. Lani so imeli približno 450 nočitev, letos pa jih pričakujejo nad tisoč. Ko smo gosta gospoda Ernesta Orisa vprašali zakaj je rad tu, je dejal, da je rad v campu, ker je mir, poleg campa bistra voda ob kateri se otroci radi igrajo in ker je lepa okolica za izlete. Pred kratkim so bili na Golici, kamor je tudi šla šestletna Anita in je tako prva najmlajša Belgijka, ki je bila na tej gori.

Naši gasilci na Koroškem

V nedeljo, 12. julija se je šestčlanska delegacija občinske gasilske zveze Jesenice udeležila jubilejne proslave ob 90-letnici ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva Krumpendorf pri Vrbskem jezeru na Koroškem. Poleg naših gasilcev so bili prisotni tudi gasilci iz Bleda,

Tržiča, Kamnika, Celja, Dravograda in Maribora. Tako je bilo iz Slovenije na proslavi okrog 120 gasilcev. Tudi na tej svečanosti je bila gasilska parada, nato pa zborovanje, na katerem so zaslužnim gasilcem podelili odlikovanja, darila pa so jim izročili tudi gasilci iz Slovenije.

Vzemi si čas - ne življenje

Dnevno so časopisi in radijska poročila polna novic o nesrečah, ki se zgodijo na naših cestah. S strahom ugotavljamo, da se število teh vstrajno večja. Tako je tudi na cestah naše občine, saj je po njih živahen turistični promet, pri tem lahko le še ponovno ugotovimo, da marsikateri odsek ni primeren za hiter sodoben promet, pa celo urejeni odseki niso zadosti označeni, kot je to primer v drugih deželah.

V lanskem letu se je na cestah občine Jesenice zgodilo 427 prometnih nesreč, kar je za 21 odstotkov več kot pa leto poprej. Žalostna je bilanca, da je pri tem na cestah izgubilo življenje 17 oseb, od tega kar 6 otrok, 38 jih je bilo težje, 82 pa lažje poškodovanih. Na vozilih in objektih pa je bila pri tem ugotovljena škoda za 1.707.550 novih dinarjev.

Med žrtvami prometnih nesreč je bilo 9 pešcev (6 otrok), 5 voznikov in 3 soptniki.

Med povzročitelji prometnih nesreč so daleč na prvem mestu vozniki motornih vozil, saj so ti zakrivil kar 304 nesreč, preveč pa je med povzročitelji tudi pešcev, ki so bili krivi 39 nesreč. Med temi so bili v 22 primerih krivi nesreče otroci. Motoristi — mopedisti so zakrivil 34 nesreč, kolesarji 14 nesreč in vozniki vpreg 8 nesreč. Med vzroki prometnih nesreč je na prvem mestu nepredvidnost (112 primerov), sledijo pa neprimerna hitrost (92), nepravilna vožnja po sredini oz. levi strani (41), izsiljevanje perdnosti (36), nepravilno prehitevanje (34), nepredvidno prečkanje ceste (27), vinjenost (25), ovire na cesti (17), iznenadna okvara vozila (12), in ostali nepredvideni dogodki (31).

Največ prometnih nesreč se je zgodilo v naseljenih krajih, kar 259, od cestnih odsekov pa prednjači odsek glavne ceste od gimnazije do Bolnice, kjer je bilo 69 prometnih nesreč. Četrtno vseh prometnih nesreč pa se je zgodilo na cesti v zgornje

savsko dolino od Hrušice do Kranjske gore (104), kjer je kljub popravilom še dosti nevarnih ovinkov, pa tudi asfalt je po nekod kar preveč gladek. Eden najslabših odsekov v naši občini pa je trenutno odsek glavne ceste od Potok do Javornika, kjer se je v preteklem letu zgodilo 34 prometnih nesreč. Sicer pa v obsežnem seznamu ne najdemo ceste ali odseka ceste, da ne bi bilo prometne nesreče.

V letošnjem letu na cestah naše občine še ni bilo prometne nesreče s smrtnim primerom, kar pa ne pomeni da so se toliko izboljšale razmere oz. da so vozniki bolj previdni. Še vedno ostane ugotovitev, da je med vzroki vse preveč primerov, da vozniki zaradi lahkomišelnosti vožnje ali precenjevanja lastnih zmognosti zakrivijo nesrečo. Krvavi davek naših cest je prevelik.

Ko že govorimo o cestah naj dodamo še novico, da bomo predvidoma še letos dobili tudi na Jesenicah prvo semaforško ureditev. Pri bolnici na Plavžu bodo uredili semafor, ki bo omogočal predvsem varno obračanje avtobusov v mestnem prometu. Z semaforji pa namepravajo urediti tudi križišče pri Tancarju.

Naj ob koncu le še velja zapis: Bodimo na cestah bolj previdni tako vozniki motornih vozil, pešci in drugi koristniki cest. Posebno pa je treba z primernim poukom poskrbeti, da bodo pravilno uporabljali cesto otroci, ki so vse prevečkrat žrtve nesreč.

T. L.

Strojne delavnice na izletu

Četrtega julija na dan borca smo se s sodelavci iz strojnih delavnic odpeljali z avtobusom na izlet na Dolenjsko, v Šmarješke toplice. Že zgodaj zjutraj smo regljali kot branjeve in ugotavljali to in ono. Precej dobre volje pa nam je vzel dež, ki je neprestano zalival šoferjevo steklo. Med krajšim prestankom malo pred Otočcem smo ugotovili, da nas čaka res prijeten dan?! V nadaljevanju vožnje smo lahko na lastne oči videli kaj napravi toča ubogim vinogradnikom. Nazorno smo videli, da je železarski kruh na Jesenicah sicer trd in skromen, vendar pa je in ga ne more »odjesti« toča.

Dež ni prenehal. Od avtobusa do bazena v Šmarjeških toplicah smo se prebijali z dežniki v roki. Smešno kajne? Kopat se greš z dežnikom, zato da ne boš moker. V bazenu smo si dali duška: potunkali smo vse mojstre in obratovodja zaradi slabih procentov. Toliko časa smo jih držali pod vodo, da so že pošteno brcali. Jaz sem si poškodoval čelo, ker je voda preplitva. V edino zadoščenje mi je, da bodo morali popraviti dno bazena. Bili smo lačni, pa smo se osušili, zato, da nas je dež spet namočil do avtobusa. V gostilni »Gadova peč« sta nas čakala dva odojka, na litre cvička in čebula. Bil je trd kruh, vendar smo ga bolj malo jedli, ker ni bilo prostora zanj. Ko je mati narava to opazila je dež prekal sitnariji. Zjasnilo se je. Nazaj grede smo se ustavili

še v Naklem in ugotovili, da je bil to zelo prijeten dan. Na splošno lahko rečem, da bi sindikalni odbor moral imeti več denarja za izlete. En izlet na leto je kaplja v morje, glede na to, da se ljudje spoznajo med seboj,

Zlet Avto moto društev v Završnici

Avto moto društva Gorenjske so preteklo nedeljo organizirala izlet v neznano, po kateri so se na koncu zbrali v prijetni dolini Završnice. Organizator letošnjega zleta je bilo avto moto društvo Žirovnica, s čemer so počastili tudi krajevni praznik. Najboljši šoferji amaterji so se pomerili v spretnostni vožnji, v kateri se je najbolje izkazal tržičan Marjan Romih z vsega 114 kazenskih točkami. Drugi je bil Janez Milavec 120 točk in tretji David Šušmel 140 točk (oba iz Podnarta). Toni Justin iz Žirovnice je bil s 184 točkami sedmi, Peter Klemenc z Jesenic pa s 187 točkami osmi. Ekipno je bila najboljša trojka AMD Podnart 484 točk, sledijo AMD Bohinj 665 točk, AMD Cerklje 684 točk, AMD Radovljica 731 točk, AMD Škofja Loka 765 točk, AMD Šenčur 794 točk, AMD Žiri 804 točk, AMD Jesenice 945 točk, AMD Žirovnica 1035 točk in AMD Podnart (ženske) 1090 kozenskih točk.

Šoferji amaterji so se na

družabno zaživijo, pa se morajo spet ločiti. Marsikdo, ki velja v delavnici za »puščobo« se je izkazal za prijetnega družabnika. Z razumevanjem med ljudmi se tudi dviga delovna vnema in ne samo z disciplino.

predhodnih podobnih srečanjih pomerili tudi v streljanju z zračno puško, vendar so letos prvič pripravili poseben pravilnik in najboljši ekipi namenili prehodni pokal. Po ogorčeni borbi je zmagala ekipa AMD Žirovnica v postavi inž. Vovčak, Mežnarc, Dremel in Oman z 513 krogi. Sledijo AMD Škofja Loka 476 krogov, AMD Bohinj 453 krogov, AMD Bled 398 krogov, AMD Šenčur 387 krogov, AMD Cerklje 355 krogov, AMD Jesenice 350 krogov, AMD Podnart 349 krogov in AMD Žiri 293 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Markovski iz Škofje Loke z 144 krogi, pred Mežnarcem iz Žirovnice 138 krogov, inž. Vovčakom iz Žirovnice 135 krogov, Cerkovnikom iz Bohinja 132 krogov in Dremel iz Žirovnice 130 krogov.

Popoldne so šoferji amaterji, člani gorenjskih avto moto društev preživeli v prijetnem vzdušju, saj je bilo poskrbljeno za ples ter jedajo in pijačo. Organizator zleta prihodnje leto bo AMD Škofja Loka.

Pohod na Stol

V počastitev dneva vstaje slovenskega ljudstva, ki ga vsako leto praznujemo 22. julija, organizirata komisija za proslave pri ZZB NOV Javornik — Koroška Bela in Planinsko društvo na Javorniku pohod na Stol. Na zadnjem skupnem posvetu, ki je bil prejšnji teden v prostorih delavskega doma na Javorniku so se dogovorili, da bo pohod na Stol izveden v štirih skupinah. Prva skupina udeležencev bo odšla na pot v torek, 21. julija ob 15.30 izpred trgovine Zarja na Koroški Beli. Skupina bo odšla na Stol v smeri Valvasorjevega doma in Zabreške planine, kjer bo pri spomeniku počastila spomin Julke Jensterle.

Druga skupina odide na pot na praznik 22. julija ob 4. uri zjutraj, naslednja skupina pa dve uri pozneje, obe izpred Zarje na Koroški Beli. Omenjeno skupino naj bi sestavljali predvsem planinci, ki bodo odšli na pot v smeri prek Belščice.

Zadnja skupina udeležencev pohoda se bo zbrala 22. julija ob 7. uri zjutraj na Valvasorju in gre naravnost na Stol.

Za vse štiri skupine bo vodiče oskrbelo Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela. 22. julija ob 10.30 bo pri Prešernovi koči spominška svečanost in sicer pri spomeniku padlega borca Jožeta Kodra. Člani dramskega odseka Svobode Javornik bodo izvedli nekaj recitacij, o prazniku dneva vstaje ter o padlem borcu Jožetu Kodru pa bo spregovoril član občinskega odbora ZZB NOV Jesenice.

Povratak udeležencev pohoda je predviden ob 12. uri iz Stola in se bodo ob lepem vremenu vračali prek Belščice in Stamar na Pristavo v Javorniški rovt.

Organizatorji letnega pohoda na Stol opozarjajo vse udeležence pohoda, da bodo posamezne skupine odhajale na Stol ob določeni uri in jih prosijo naj bodo točni, da ne bo nepotrebnih zamud.

OBCINSKI ODBOR ZZB NOV in OBCINSKA KONFERENCA ZMS JESENICE

VABITA

člane obeh organizacij, tabornike, planince, lovce in ostale ljubitelje gora, da se v čimvečjem številu udeležijo

POHODA NA STOL

Pohod je posvečen borbi na Stolu, 60-letnici postavitve Prešernove koče in hkrati dnevu vstaje slovenskega naroda.

Ali bo delavski dom na Javorniku postal hotel?

Delavski dom Julke in Albina Pibernik na Javorniku, ki je bil zgrajen z denarjem, ki ga je v ta namen dala občinska skupščina in železarna Jesenice ter z velikim prizadevanjem domačinov, čaka na dokončno ureditev. Dom je bil grajen predvsem z namenom, da se na tem območju oblikuje kulturno-politični in družabni center za prebivalce Javornika in Koroške Bele. Vendar pa dom čaka na dokončno ureditev, predvsem zgornjih prostorov, kjer je do sedaj urejeno samo stanovanje hišnika

Na zadnji seji krajevnega odbora Zveze združenj borcev NOV Javornik-Koroška Bela, so med drugim govorili tudi o možnostih ureditve zgornjih prostorov doma. Govorili so o več možnostih za rešitev tega vprašanja. Morda je prav, ker je dom družben objekt, zgrajen z družbenim denarjem, da k tej razpravi prispevamo svoje mnenje, predvsem zato, ker na Javorniku in Koroški Beli uvrščajo med možnosti za rešitev zgornjih prostorov tudi stvari, ki z osnovno dejavnostjo, za katero je bil dom grajen nimajo ničesar skupnega, oziroma eventualna uresničitev te zamisli, bo vplivala celo na omrtvičenje že sedaj skromne kulturne dejavnosti v tem domu.

Ena izmed variant, ki jo predlagajo je, v zgornjih prostorih ureditev turističnih sob. Le-te naj bi dogradilo in uporabljalo gostinsko pod-

jetje Pošta z Jesenic. Ne vem, kako tovariši z Javornika in Koroške Bele pridejo do take ideje, saj je povsem v nasprotju z osnovnim namenom za kar je bil dom grajen. In ne samo to, z morebitno uresničitvijo te zamisli, bo paralizirana tudi kulturna dejavnost. Turisti ali poslovni ljudje, ki bi eventualno prenočevali v teh prostorih, bodo hoteli imeti mir. Kako ta mir uskladiti s pevskimi ali godbenimi vajami, ali kino predstavami, koncerti in drugimi prireditvami, ki so v večernih urah? Torej bi ta varianta morala izpasti iz vseh nadaljnjih razprav o usposobitvi zgornjih prostorov doma, čeprav je verjetno za gostinsko podjetje vabljiva, ker bodo z majhno investicijo lahko usposobili donosno dejavnost. Širša družbena skupnost, ki je dom financirala tega ne bi smela dovoliti,

ker bi se v tem primeru dom spremenil v gostinsko-turistični objekt.

Razprava o funkcionalni ureditvi zgornjih prostorov doma na Javorniku, bi se morala osredotočiti predvsem na predlog predsednika DPD Svoboda Javornik — Koroška Bela, da se v teh prostorih zagotovijo ustrezni prostori za knjižnico, ki sedaj deluje v zelo slabih prostorih in krajevne družbenopolitične organizacije in na predlog nekaterih občanov, da se del zgornjih prostorov usposobi za umetnostno galerijo. Tudi varianta, da se del zgornjih prostorov namenijo za ureditev stalnega razstavnega prostora za krajevno zgodovino delavskega gibanja in NOB, bi morali izključiti iz nadaljnjih razprav. Kajti ob prizadevanjih občinskega vodstva Zveze združenj borcev NOV in ostalih občinskih družbenopolitičnih organizacij občine, da se v Kosovi graščini usposobi občinski, če ne še širši regionalni muzej revolucije, je razmišljanje o krajevnem muzeju oziroma stalni razstavi zgodovinskega gradiva iz naprednega delavskega gibanja in NOB nesmiselno, kajti tudi za to bo

potreben družbeni denar. To poudarjam zato, ker so tovariši na Javorniku v razpravi o morebitni usposobitvi razstavnih galerij, poleg drugega postavili vprašanje vzdrževanja, kakor, da bi stalna razstava NOB lahko izhajala brez vzdrževanja, oziroma brez režije.

Ideja, da se v zgornjih prostorih vsaj del ogromnih prostorov uredi za stalno razstavno galerijo, je res le ideja nekaterih občanov, ki v tem vidijo veliko kulturno pridobitev za to območje, kot za občino kot celoto. Ob tem je bilo pričakovati, da bo nadaljnjo akcijo za razmišljanje in idejo o tem prevzela javorniška Svoboda, ki je prva poklicana za pospeševanje take dejavnosti, namesto da še danes žaluje za »izgubljenim« godbo na pihala. Saj je to vendar njeno poslanstvo. Z imenovanjem razširjenega iniciativnega odbora, kamor naj bi vključili tudi del predlagateljev, bi lahko to zamisel postopno uresničili. Če pa tovariši na Javorniku gledajo na galerijo samo skozi prizmo ekonomskega izračuna za vzdrževanje objekta v celoti, oziroma prekritjem strehe, je to neobjektivno, saj vendar to breme pade na vse, ki koristijo dom in ne samo na predlagano galerijo. Da pa bo potrebno nekaj denarja

za vzdrževanje in režijo galerije, je vsem jasno, za katero drugo dejavnost pa ni potreben?

S temi mnenji sem predvsem hotel razmišljanja o ureditvi zgornjih prostorov delavskega doma na Javorniku prenesti na širši krog občanov. Zavedam se, da je objekt gradila širša družbena skupnost za kulturne, politične in druge rekreativne dejavnosti in namene Javornika in Koroške Bele, ter, da bi o uporabi teh prostorov za katerekoli druge namene morala dati svoje mnenje in pristanek tudi širša družbena skupnost. Sicer pa se ob teh polemikah o raznih možnostih uporabe zgornjih prostorov delavskega doma na Javorniku sprašujemo, kaj mislijo tisti ljudje na Javorniku in Koroški Beli, ki so pri projektiranju doma sodelovali in njegovo funkcijo namenili predvsem kulturno-prosvetni dejavnosti. Zakaj danes molčijo in dovoljujejo razprave o variantah, ki bi dom spremenile v gostinsko-turistični objekt. Zamerim tudi javorniškimi in belskim Svobodašem, da bolj intenzivno ne razmišljajo, kako poživiti kulturno prosvetno delo na tem območju, ker bi verjetno v tem primeru vse druge variante o uporabi zgornjih prostorov doma odpadle.

Joža Varl

Pevski zbor Jesenice v prvem polletju

Ta teden je odbor pevskega zbora Jesenice analiziral opravljeno delo v prvem polletju letošnjega leta. Tudi za letošnje prvo polletje je ugotovljena kakovostna rast vseh treh zborov, ki jih vodi prof. Milko Skoberne.

Kljub temu, da še nista minili dve leti odkar je bil zbor ustanovljen, je pevski zbor Jesenice dosegel že nekaj lepih uspehov. Najprej so se pevci predstavili v dvorani prosvetnega doma na Breznici, mesec dni pozneje pa s celovečernim koncertom v dvorani delavskega doma na Javorniku. V aprilu je moški pevski zbor sodeloval na proslavi v počastitev 25-letnice osvoboditve, 100-letnice Leninevega rojstva in praznika dela 1. maja, prav tako na Javorniku. V maju je ZKPO občine Jesenice organizirala v počastitev dneva mladosti, sedaj že tradicionalno prireditve Srečanje z našimi zbori. Pevski zbor Jesenice se je več mesecev intenzivno in zelo načrtno pripravljala na prvo snemanje programa za RTV Ljubljana, ki je bilo 23. junija. S programom, ki je bil posnet na magnetofonske trakove bo pevski zbor Jesenice v jeseni sodeloval na velikem tekmovanju pevskih zborov, ki ga organizira RTV Ljubljana.

Sele ko je stalna komisija za odlikovanja in priznanja končala s svojim delom in predlagala 38 pevk in pevcev za prejem Gallusove značke, smo ugotovili kako zanimiv je sestav pevskega zbora. Kar šest članov zbora aktivno deluje na tem področju že več kot 40 let, zborovodja in še ena članica zbora pa bosta prihodnje leto praznovala 50-letnico požitvalnega dela na področju zborovske glasbe. Nadaljnjih šest pevk in pevcev pa sodeluje več kot 30 let. Največ pevk in pevcev pa je začelo s pevanjem takoj po osvoboditvi.

Da je možna načrtna kakovostna rast vseh treh zborov, se pevke in pevci sestajajo trikrat tedensko na pevskih vajah. Tako je bilo v prvem polletju 70 pevskih vaj, ki so bile solidno obiskane, zlasti še pri ženskem zboru, medtem ko je položaj pri moškem zboru nekoliko težji zaradi večinskega dela v železarni.

Trenutno so pevke in pevci na dopustu, ki pa bo trajal le do 10. avgusta. Pravočasno bo treba začeti s pripravami za sodelovanje na mednarodnem tekmovanju pevskih zborov v Gorici, ki ga organizira Coralie Goriziana Segizzi. V oktobru čaka pevski zbor Jesenice nova naloga. Predstavili se bodo na prvem tekmovanju pevskih zborov Slovenije, ki ga organizira Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije. Že sam seznam prijavljenih zborov iz vse Slovenije nam pove, da bo to kakovostna prireditev, morda ena največjih,

kar smo jih imeli v zadnjih nekaj letih na področju zborovskega petja v Sloveniji. Zato je razumljivo, da pevski zbor Jesenice prvega tekmovanja pevskih zborov v Mariboru posveča vso pozornost.

Se vedno pa ostaja odprto vprašanje pomlajevanja zbora. Prav zato pevski zbor Jesenice pozdravlja predlog predsednika ZKPO občine Jesenice Joža Varla, da v jeseni v naši občini organiziramo širšo družbeno akcijo z namenom, da bi k sodelovanju pritegnili čimveč mladih pevk in pevcev. Tako bi zagotovili tudi v prihodnje bolj ugodno razmerje med posameznimi glasovnimi skupinami v vseh treh zborih in vzporedno s tem tudi kakovostno rast. Da bi akcija kar najbolje uspela, bi morda pozneje kazalo zainteresirati tudi ZKPO občine Radovljica, saj je na njenem področju, zlasti pa v Lescah in Radovljici dovolj pevk in pevcev, ki bi se lahko vključili v pevski zbor Jesenice. Prometne zveze so tako dobro urejene, da zato ne bi imeli posebnih problemov. S tako široko izvedeno akcijo bi lahko na Jesenicah dobili močan 80-članski pevski zbor, ki bi s svojimi kakovostnimi nastopi v obeh občinah in tudi drugod dostopno zastopal ne le železarske Jesenice, ampak naš gorenjski kot v celoti.

Morda ne bo odveč, če povemo, da bo odboru pevskega zbora Jesenice kot napotilo za akcijo v prihodnje služila tudi misel izrečena na nedavni seji sveta ZKPO občine Jesenice, da je treba posvetiti večjo skrb in pozornost medsebojnemu sodelo-

vanju pevskih zborov. Tako sodelovanje pogrešamo, zato bo po vsej verjetnosti že to jesen odbor pevskega zbora Jesenice pobudnik za organizacijo revije pevskih zborov obeh gorenjskih občin. Na takšni reviji bi lahko nastopali iz naše občine: vsi trije zbori pevskega zbora Jesenice, srednješolski pevski zbor, ki ga vodi prof. Janko Pribošič, pevski Jeklar pod vodstvom Poldeta Ulage, iz radovljiške občine pa: pevski zbor iz Almire, ki ga vodi tov. Podjed, mešani zbor DPD Svoboda Bohinjska Bistrica pod vodstvom Janeza Grma, glasbeni ansambel iz Radovljice — vodja tov. Bole ter pevski zbor KUD Stane Zagorac iz Kroke. Morda je na območju radovljiške občine še kak večji pevski zbor, ki bi sodeloval na takšnem skupnem koncertu. Revija oziroma koncert ne bi imel tekmovalnega značaja pač pa, da se zbori med seboj boljše spoznajo. Revijo bi lahko organizirali v jeseniški občini, saj imamo zato vse pogoje, lahko na Jesenicah, Javorniku ali Hrušici, v radovljiški občini pa imajo za to ustrezne pogoje v Radovljici, na Bledu in v Kropi. Morda bi kazalo ob takšnem skupnem srečanju pevskih zborov obeh občin ustanoviti skupen odbor, ki naj bi skrbel za stalno obliko sodelovanja in povezavo pevskih zborov obeh gorenjskih občin. Če bo pobuda in akcija pevskega zbora Jesenice pri pristojnih organih dobila ustrezno podporo, potem bo to nov uspeh na področju utrjevanja slovenske narodne pesmi pri nas.

Dela na Finžgarjevi rojstni hiši so ponovno zaživila

Na zadnji seji odbora za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše v Doslovičah, ki jo je pretekli teden sklical predsednik odbora prof. Jože Sifer, so govorili predvsem o vrstnem redu del, ki jih je potrebno opraviti na hiši in lesenem gospodarskem poslopju, kozolcu in v okolici. Obema izvajalcema del — obrtnima mojstrima Capudru in Pretnarju, so določili vrstni red del, da bo hiša in ostali objekti nared do jeseni, kakor imajo predvideno v svojem programu.

Odbor je tudi potrdil popravek predračuna za tesarška in mizarška dela, ker se je v tem času precej podražil les, nastopile pa so tudi nekatere nove obveznosti, ki jih niso predvidevali in ki jih bodo poskušali urediti s pristojnimi organi občinske skupščine. Pristojnemu organu občinske skupščine bodo vložili tudi zahtevek, da se pri odcepju ceste v Dosloviče odmeri ustrezno zemljišče za parkirišče.

Na seji so bili tudi informirani, da je bilo v zadnjem času poslanih 200 vlog delovnim organizacijam za denarni prispevek za dokončno ureditev hiše, ker bo za dokončno ureditev hiše in okolja potrebnega zaradi podražitev in nekaterih nepredvidenih del, precej več denarja kot je bilo predvideno. Precej delovnih organizacij je odgovorilo

negativno, nekaj pa jih je že obljubilo prispevek, od nekaterih pa čakajo še odgovora. Na šole pa bodo ponovno poslali pisma ob začetku šolskega leta.

Grajali so tudi odnos RTV Ljubljana do prizadevanj odbora, ker na vlogo in željo poslano RTV konec aprila, da v eno od kulturnih oddaj televizije uvrstijo problematiko in informacijo o urejanju Finžgarjeve rojstne hiše, niso dobili nobenega odgovora. V oddaji so želeli informirati slovensko javnost o dosedanjem delu odbora in pozvati slovensko javnost, da prispeva še manjkajoči denar za dokončno ureditev hiše in okolja.

Odbor se bo ob koncu meseca ponovno sestel in pregledal izvrševanje del in na log sprejetih na tej seji.

UČNI USPEHI

... na osnovni šoli Kor. Bela

Na osnovni šoli Koroška Bela so učni uspehi v minulem šolskem letu zelo zadovoljivi, kar je v nemajhnih meri zasloga tako prizadevanja pedagoškega kadra, kakor tudi uvedbe kabinetnega pouka. S kabinetnim poukom je omogočeno učno snov učencem posredovati neprimerno bolj zanimivo in vsestransko, saj je učni prostor opremljen izključno za posredovanje učne snovi enega samega predmeta.

Na osnovni šoli Koroška Bela kabinetni pouk omogočajo 564 učencem zadostni in primerni učni prostori. Zanimivo je, da je teh 564 učencev skoraj točno razdeljenih na fante in dekleta, saj je 281 fantov in 283 deklet. Dobrih 87% učencev iz Koroške Bele, Javornika, Javorniških rovt in Potokov je izdelalo, slabih 13% učencev pa ima bodisi izpite, ali pa morajo razred ponavljati.

Seveda so, kot na vseh osnovnih šolah, najboljši učni uspehi v prvih razredih. V treh oddelkih 1. razreda je učni uspeh 100% in tudi največ odličnjakov, kar 27, je v 1. razredih. V treh oddelkih 2. razreda nista izdelala samo dva učenca, odličnjakov pa je 24, v treh oddelkih 3. razreda niso izdelali štiri učenci, odličnjakov je 26, v treh oddelkih 4. razreda pa niso izdelali trije učenci, odličnjakov pa je samo še 12. V nižjih razredih je na osnovni šoli Koroška Bela izdelalo kar skoraj 96% učencev, zato pa je odstotek seveda nižji v višjih razredih, kjer je izdelalo 76,5% učencev. V dveh oddelkih petega razreda je izdelalo 97,3% učencev, v treh

oddelkih 6. razreda 72,9%, v dveh oddelkih 7. razreda pa je izdelalo samo 67,7% učencev. Učni uspeh se znatno izboljša spet v 8. razredu, kjer je v dveh oddelkih izdelalo 83,8% učencev.

Zanimiv je tudi pregled poprečne ocene, ki je v prvih razredih nekaj večja kot prav dobra, potem pa nenehno pada od nekaj manj kot prav dobre v drugih na komaj dobro v sedmih razredih. V 8. razredih pa se poprečna ocena spet dvigne na nekaj boljše kot dobro, kar je razumljivo, saj se kljub zahtevni in obsejni učni snovi, učenci že zavedajo, da je čim boljše spričevalo ob koncu osemletke važen pogoj za uspešno nadaljnjo šolanje in učenje.

Učenci in učence osnovne šole Koroška Bela pa so dosegli lepe uspehe tudi v izvenšolskih dejavnostih. Razveseljivo veliko učencev je sodelovalo v tekmovanju za cicibanovo in Finžgarjevo bralno značko, prvo mesto so dosegli na občinskem tekmovanju v prometu in vrsto dobrih rezultatov v občinskih tekmovanjih v krosu, smučanju in odbojki.

... na osnovni šoli Žirovnica

Na osnovni šoli v Žirovnici je bilo v minulem šolskem letu 340 učencev, od tega 180 fantov in 160 deklet. Izdelalo je 295 učencev ali 86,76%, kar je za tri odstotke slabše kot v lanskem šolskem letu.

Kot na vseh osnovnih šolah je tudi v Žirovnici razumljivo v nižjih razredih, kjer je izdelalo 95,88% učencev, učni uspehi znatno boljši, kot v višjih razredih, kjer je izdelalo 77,65% učencev. Izdelalo ni 45 učencev, od katerih ima 33 učencev popravne izpite, 12 pa jih je padlo, seveda v veliki večini iz višjih razredov. Največ težav je učencem osnovne šole v Žirovnici povzročala matematika. Kar 35 negativnih ocen, od tega 29 v višjih razredih, je iz matematike, temu sledi s 15 negativnimi ocenami slovenščina in z devetimi angleščina. Na šoli pa je bilo tudi 67 odličnjakov, od tega 56 v nižjih in samo 11 v višjih razredih. Dvanajst odličnjakov je bilo v prvih, največ 18 odličnjakov v drugih, potem pa število nenehno pada do samo dveh odličnjakov v 8. razredih.

Čeprav je osnovna šola v Žirovnici zelo na tesnem s prostorom in nima telovadnice, pa je šolsko športno društvo zelo aktivno in uspešno, predvsem po zaslugi učitelja telesne vzgoje Stefana Mlačnika. Šolsko športno društvo na osnovni šoli Žirovnica je bilo kot prvo v občini usta-

novljeno že pred devetimi leti, letos pa je že šestič zapored osvojilo prvenstvo v občinskem tekmovanju za Gregorčičev pokal. Za dolgotrajne uspehe predvsem v smučanju, atletiki in odbojki je šolsko športno društvo v Žirovnici predlagano za kandidata za najvišje občinsko športno priznanje — Gregorčičevo plaketo. Učenci pa so se številno odzvali tudi na tekmovanju za cicibanovo in Finžgarjevo bralno značko, svoje ročne spretnosti pa prikazali na šolski razstavi ob koncu šolskega leta. Na razstavi je posebno pozornost vzbujalo pet ličnih ženskih narodnih noš, ki so jih izdelale učence in pa maketa Janšev rojstne hiše, in njegovega čebelnjaka na Breznici. Zelo skrbno izdelana maketa zdaj krasi čebelarški muzej v Radovljici.

Za novo šolsko leto v Žirovnici predvidevajo večji vpis v prvi razred kot je bilo običajno doslej. To jim bo stisko s prostorom na šoli še povečalo. Vendar bo v dohodni bodočnosti rešen tudi ta problem, saj je občinska skupščina letos že odobrila sredstva za izdelavo načrtov za dozidavo prepotrebne telovadnice, nekaj novih učnih prostorov in pa prostorov za otroško varstvo, saj je krajevna skupnost Žirovnica edina v občini, ki nima urejenih prostorov za otroško varstvo.

Na sliki druga skupina otrok, ki obiskuje plavalno šolo in je pripravljena da bo splavala.

Kako naučimo otroka plavati

(Nadaljevanje)

Vaje za koordinacijo

1. Odriv od stene bazena, plavalec prične najprej udarjati z nogami, roke so stegnene za glavo. Na vsak tretji udarec z nogami potegne ves zaveslaj z eno roko.

2. Odriv od stene bazena. Najprej dela z nogami in po nekaj metrih plavanja samo z nogami, vključiti običajni ritem rok.

Bistvenih napak v koordinaciji med začetniki ne srečujemo toliko, važno je le to, da pazimo na pravilno lego, ki ne sme biti preveč sedeča.

SKOK IN OBRAT

Ponavadi vsako plavanje začnemo s skokom z roba bazena. Tekmovanje se pa sploh začne s startnim skokom s startnega kamna, le v hrbtnem plavanju je startni položaj v vodi. Toda preden začnemo otroka učiti startni skok, ga moramo naučiti običajnega skoka na noge in na glavo. Sele potem lahko začnemo s specialnim startnim skokom, ki se nekoliko razlikuje od navadnega skoka.

Elementarni skok na noge

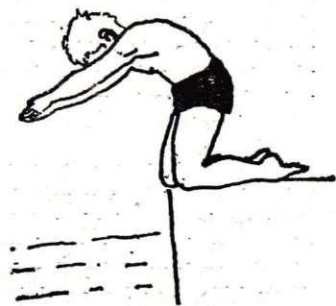
Prav je, da otroka že v prvih urah pouka plavanja naučimo na elementarni skok na noge. Z roba bazena naj otrok skoči v vodo, ki je lahko tudi plitva, vendar globoka vsaj do pasu. Pri elementarnih skokih v vodo na noge, se lahko poslužujemo najrazličnejših oblik. Otroku lahko skače na noge naprej ali nazaj (s hrbtno obrnjen proti vodi). Med skokom lahko v zraku noge skrči, raznoži, lahko skače v daljino ali v višino. Takšne različne oblike skokov, pri katerih ne pazimo na estetsko izvedbo, bodo otroku v zabavo istočasno pa bodo (sploh če je bolj plašljiv) otroka privadile tudi na bolj zahtevne naloge.

Skok na glavo

Skok na glavo je že zahtevnejša oblika v vadbi skokov. Metodična pot do znanja bi bila takala.

1. Preval iz pokleka:

Otrok poklekne na rob bazena. Roke stegne navzdol v smeri proti vodi. Glavo potisne med roke ter se s telesom počasi nagiba naprej, dokler se ne prevaga in pade v vodo (sl. 26).

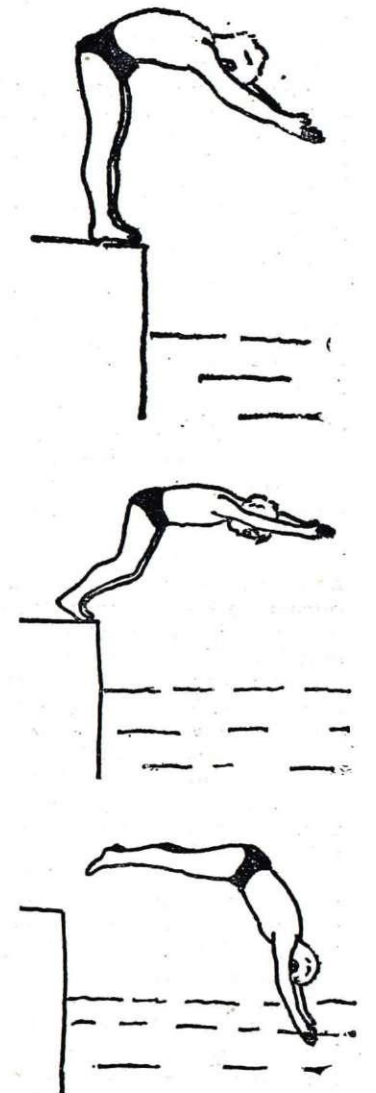
2. Preval z vage

Otrok se postavi na rob bazena v globokem predklonu z rokami stegnenimi navzdol

proti gladini vode. Glava je med rokama. Eno nogo dvigne ter počasi prenaša težo telesa naprej, istočasno pa dviguje omenjeno nogo. Ko izgubi ravnotežje in prične padati v vodo se stegne in drži telo trdno napeto dokler ne pade v vodo.

3. Skok na glavo

Iz istega položaja kot pri prejšnji vaji, le da stoji otrok na obeh nogah, prenaša težo naprej. Tik predno začuti, da bo izgubil ravnotežje se z lahnim zibom odrine z obema nogama in prav tako kot v prejšnji vaji pade v vodo (sl. 27, 28, 29).

4. Startni skok

Startni skok ni navpičen, je mnogo bolj položen — telo mora zdrseti pod vodo — kot običajen skok na glavo. Zato pri startnem skoku ločimo: startni položaj; odriv, let, padeč v vodo, drsenje v vodi in začetek plavanja.

Na naše — startno — povelje stopi otrok na rob bazena ali startni kamen ter zavzame startni položaj. Ta mora biti tak, da bo omogočil otroku čim hitrejšo reakcijo ter dober let in padeč v vodo, istočasno pa mora biti tudi stabilen, da otrok — plavalec — prezgodaj ne pade v vodo. Otroku stoji v lahkem počepu, stopala so v majhnem razkoraku (okoli 20 cm), vzporedna in toliko segajo čez rob kamna, da otrok s prsti dobi trdno opo-

VRSTA RIBE, KRAP.	OSEBNI ZAIMEK	VIŠOK KITAJSKI OBLASTN.	ZDRAVNIK ZA UŠESA	TUJE MOŠKO IME	POSILA = NEC	OBMEJNA PRISTOJ-BINA
DEL ROKE						
PREKLET-STVO						
VRSTA						
MOŠKO IME						
IVAN POTRČ						
ANTON CEH						
ČLAN LADJSKE POSADKE						
IZDELO-VALEC LONCEV						
VEZNIK						
MIL, LJUBEK						
TOVARNA V KOČEVJU						
AVTOM. OZ. CELJA KUHINJSKI PRIPOMOČ.						
POJAV NA VODI						
DREVO KI RODI OLIVE						
PREBIVALCI GL. MESTA SLOVENIJE						
NAŠA STRUPENA KAČA						
PLOSKOVNE MERE						

ro. Telo je v majhnem predklonu z rokami v zaročenju. Na naš znak otrok zamahne z rokami naprej ter se z nogami močno odrine od roba bazena. Oba giba morata biti skladno povezana. Kot, pod katerim se otrok odrine v zrak, mora znašati približno 15–20 stopinj. V prvih trenutkih leta je krivulja usmerjena nekoliko navzgor, potem leti telo horizontalno in pred padcem v vodo je usmerjena proti vodi zopet v kotu od 15–20 stopinj. Telo mora biti med letom stegnjeno, glava le v prvem delu nekoliko dvignjena. Ko pride telo do kulminacije, pomakne otrok glavo med roke. Padec in drsenje v vodi mora biti v aerodinamični liniji, da telo nudi čim manjši odpor vodi. Globina drsenja v vodi pri crawlu mora biti približno pol metra, pri prsnem plavanju pa nekoliko globlja. Ko se hitrost drsenja skozi vodo izenači s hitrostjo plavanja, začne otrok z delom udov. V crawlu prične najprej udarjati z nogami, v prsnem plavanju pa je prvi zaveslaj z rokami.

Obrati

Obrati so zlasti v tekmovalnem plavanju odločilne važnosti. Čeprav danes rekordnih dosežkov ne priznajo več v krajših bazenih in so rekordi registrirani le v bazenih 50 m dolžine, kjer pa je število obratov razmeroma majhno, kljub temu posvečajo tehniki obratov veliko pozornost. Prednost dobrega obrata je v tem, da štedimo s silami, ker se na obratu in odzivu nekoliko spočijemo ter v tem, da s spretnim obratom in dobrim odzivom pridobimo na razdalji. Glede na tehniko razlikujemo dve vrsti obratov:

- a) nadvodne obrate,
- b) podvodne obrate.

Nas zanimajo le nadvodni obrati, medtem ko sodijo podvodni obrati že v mojstrsko šolo plavanja, saj zahtevajo temeljito vadbo, izredno okretnost plavalca in občutek za orientacijo v vodi.

Obrat za crawl

V crawlu je dovolj, da se otrok dotakne stene bazena le z eno roko. Ko se otrok z eno roko dotakne bazena telo še vedno drsi k steni, otrok roko skrči in ko pride z obrazom do stene, hitro skrči noge, glavo dvigne, z drugo roko pa potegne v nasprotni smeri proti prsim. Ta poteg mora biti tako močan, da otroka — plavalca — obrne za 180 stopinj. V tem trenutku otrok vdihne, postavi noge (stopala) na steno bazena, se potopi pod vodo in s stegnjenimi rokami odrine od stene bazena. Glava je med rokami v vodi. S plavanjem prične otrok brž ko začne hitrost odziva nekoliko pojenjati in veljajo ista načela kot pri startnem skoku.

Obrat za prsno plavanje

Tekmovalna pravila zahtevajo, da se plavalec v prsnem načinu plavanja dotakne stene bazena na obratu z obema rokama. Zato moramo mi že otroka navaditi na to.

(Se nadaljuje)

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

18. in 19. julija amer. barvni film **STREL V TEMI**, v režiji Bloyk Edwards, v glavni vlogi Piter Selters, ob 17. in 19. uri.

20. julija špan. italij. barv. film **CENA ENEGA ČLOVEKA**, v režiji Eugenio Martini, v glavni vlogi Richard Vayler, ob 17. in 19. uri.

21. in 22. julija amer. CS barvni film **NAJVEČJI ROP STOLETJA**, v režiji Peter Yates, v glavni vlogi Stanley Baker, ob 17. in 19. uri.

23. julija franc. CS barvni film **SEDEM MLADENICEV IN ENA**, v režiji Bernar Borderi, v glavni vlogi Jan Mare, ob 17. in 19. uri.

24. julija amer. angl. barvni film **ZA KRVNIKA NI MILOSTI**, v režiji Michael Reeves, v glavni vlogi Vincent Price, ob 17. in 19. uri.

25. julija amer. barvni film **KRVAVA OBALA**, v režiji Kornol Wald, v glavni vlogi Rip Torn, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

18. in 19. julija amer. CS barvni film **NAJVEČJI ROP STOLETJA**, ob 18. in 20. uri.

20. in 21. julija amer. barv. film **STREL V TEMI**, ob 18. in 20. uri.

22. julija franc. CS barvni film **SEDEM MLADENICEV IN ENA**, ob 18. in 20. uri.

23. in 24. julija franc. CS barvni film **VESELO LETOVANJE**, ob 18. in 20. uri.

25. julija špan. CS barvni film **SOJENJE NEKI ZVEZDI**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

18. julija amer. barvni film **KRVAVI POKER**

19. julija amer. CS barvni film **MAŠČEVALEC NA KONJU**

23. julija amer. barvni film **STREL V TEMI**

25. julija franc. CS barvni film **VESELO LETOVANJE**

Kino **KRANJSKA GORA**

18. julija amer. CS barvni film **SOS ZAKONOLOM**

19. julija franc. CS barvni film **VESELO LETOVANJE**

21. julija špan. italij. barvni film **CENA ENEGA ČLOVEKA**

23. julija amer. CS barvni film **NAJVEČJI ROP STOLETJA**

Kino **DELAJSKI DOM JAVORNIK**

18. julija amer. CS barvni film **MAŠČEVALEC NA KONJU**, ob 19. uri.

19. julija amer. CS barvni film **SOS ZAKONOLOM**, ob 17. uri.

19. julija špan. italij. barv. film **CENA ENEGA ČLOVEKA**, ob 19. uri.

22. julija franc. barvni film **VESELO LETOVANJE**, ob 19. uri.

25. julija amer. CS barvni film **NAJVEČJI ROP STOLETJA**, ob 19. uri.

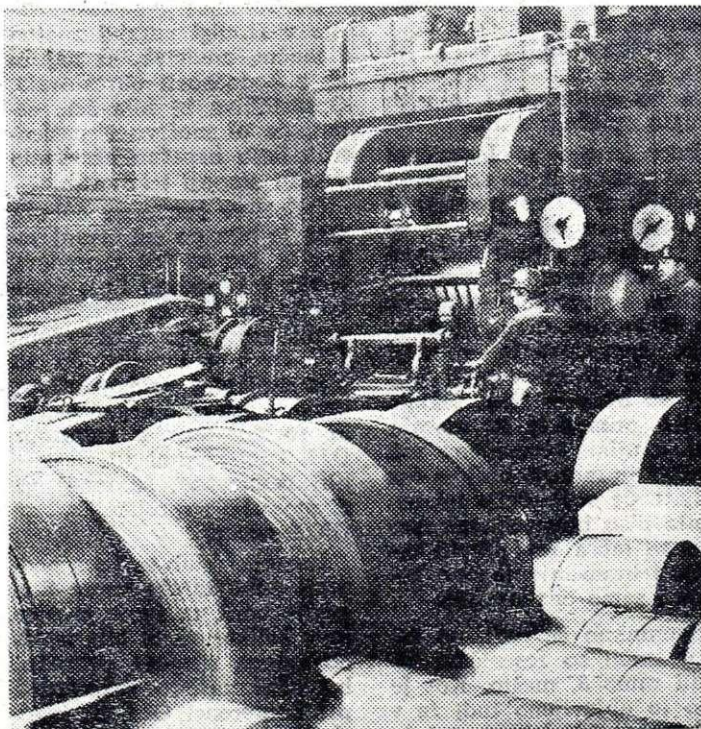
Pozdrava od vojakov

Prejmite lepe pozdrave od vašega nekdanjega sodelavca Sadržije Adroviča, ki služi vojaški rok v Beogradu, še posebej sodelavci strojnega vzdrževanja v obratu plavž. Čim več uspehov na delovnih mestih želi

Sadržija Adrovič
V. p. 2143/13
Beograd

Vse sodelavce HVŽ, posebno pa sodelavce žičarne in patentirnice prav lepo pozdravlja, obenem pa želi mnogo delovnih uspehov.

Franc Frelih,
V. p. 4868/8
Bihač
Franc Endliher,
V. p. 4368/3a
Bihač

Vlečenje pločevine na DEMAG stroju

OBVESTILO

Kadrovski sektor javlja, da sprejema vsak ponedeljek dijake in študente (moške) srednjih in visokih šol na počitniško proizvodno delo. Interesenti naj se javijo vsak ponedeljek od 6. do 8. ure na sprejemnem uradu železarne Jesenice.

Za redno počitniško delo oziroma prakso še vnaprej velja datum sprejema, t. j. 1. in 15. v mesecu.

KADROVSKI SEKTOR

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HVŽ — predelovalni obrati, se iskreno zahvaljujem, ker mi je omogočil brezplačni oddih na morju.

Marija Mikelj,
HVŽ

ZAHVALA

Delovnemu kolektivu ZIC se iskreno zahvaljujem za dragoceno darilo, ki sem ga prejel ob mojem odhodu v pokoj in mi bo ostalo drag spomin na dolgoletno skupno delo.

Delovnemu kolektivu pa želim veliko uspeha na vseh delovnih področjih.

Alojz Mesojedec

ZAHVALA

Ob mojem odhodu iz Železarne v mislih obujam spomin na vse sodelavke in sodelavce šamotarne, s katerimi smo dolga leta skupaj delali.

Iz vsega srca se zahvaljujem sindikalnemu odboru šamotarne za poklonjeno darilo, kakor tudi vsem članom kolektiva šamotarne za res lepo kolektivno darilo.

Želim, da bi tudi naprej gojili tovariškega duha in obdržali tradicijo šamotarne.

Zahvaljujem se tudi za lepo knjigo »Jeklo in ljudje«, darilo Železarne.

Ivanka Simonič,
šamotarna

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem tov. Nikotu Brejcu za požrtvovalnost pri reševanju sina Milana Hrvačanina v kopališču na Jesenicah. Še enkrat iskrena hvala, ker mu je rešil življenje.

Matij: Milka Hrvačani
in sin Milan

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru in kolektivu valjarne 2400 se iskreno zahvaljujem za brezplačno letovanje v počitniškem domu v Biogradu na moru.

Dragica Dobravec,
valjarna 2400

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HVŽ Jesenice se za denarno pomoč v času bolovanja najlepše zahvaljujem.

Franc Štupnikar,
HVŽ

ZAHVALA

Gasilski reševalni četi železarne Jesenice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času mojega bolovanja.

Jože Mesojedec

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega očeta

PETRA SKUMAVCA

se najtopleje zahvaljujem sosedom in ostalim, ki so nudili pomoč v dneh teže izgube. Zahvaljujem se obratu martinarne za darovani venec, ter vsem ostalim darovalcem vencev in cvetja. Zahvaljujem se gasilskemu društvu Dovje, in vsem tistim, ki so se od našega očeta poslovili na domu in ga spremili na zadnji poti.

Vsem, ki so nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami iskrena hvala.

Zalujoče sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki in nenadni izgubi dragega moža in očeta

IVANA SMOLEJA

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom za pomoč v dneh teže izgube, sodelavcem iz valjarne 2400 za denarno pomoč in venec, Vinku Mirtiču za poslovilne besede ob odprtem grobu, kolektivu veletrgovine Špecerija Bled za venec ter pevcem iz Radovljice za žalostinke. Zahvaljujem se vsem, ki so se poslovili od njega na domu ter ga spremili na zadnji poti, z nami sočustvovali, ter nam izrekli sožalje.

Zalujoči: žena Francka,
sin Branko, hčerka Ksenjica in mama

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta

ANTONA ROGLJA

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem, sostanovalcem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje ter poklonili cvetje in denarno pomoč.

Iskrena hvala vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, govorniku tov. Smoleju za poslovilne besede ob odprtem grobu in godbi jeseniških železarjev za spremstvo.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoča žena z otroki

Vrhunski alpinistični dosežek svetovne vrednosti mojstranske trojice

Val plezalcev in alpinistov, ki trenutno najvišje kotirajo v areni svetovnega plezalnega športa in vrhunškega alpinizma vedno bolj smelo hitijo nasproti novim dosežkom, k poslednjim lovorikam in težko dosegljivim zmagam v gorah, stenah in vrhovih na vseh petih kontinentih.

Odlični vrhunski plezalci in nenadkriljivi alpinisti iz dežele jutranjega sonca, Japonske, dajejo tempo in smer vzpona svetovnega plezalnega športa in alpinizma, za njimi nikakor nočejo ostati v senci njihovih vrhunskih in ekstremnih dosežkov tudi plezalci in alpinisti iz Amerike in Kitajske in drugih klasičnih dežel plezalnega športa in alpinizma (Francije, Italije, Anglije, Švice, Nemčije, Avstrije in nenazadnje Češkoslovaške in Jugoslavije).

Mladi plezalci in alpinisti odločno neustrašeno in istočasno tudi uspešno odstranjujejo tabuje, ki so hromili številne prejšnje generacije najboljših plezalcev.

Mladi plezalci in alpinisti — akrobati in ekstremisti na svoji strmi težki in skrajno nevarni poti k najvišjim dosežkom ne poznajo strahu, nevarnosti in naporov, hočejo uspevati in zmagovati tudi

tam, kjer je to resnično težko in skrajno nevarno. Za svojo srečo in zadovoljstvo se hočejo boriti s sto in sto nevarnostmi in težavami, kar jim povišuje ceno dosežkov.

Kar eni dosežejo letos poleti, to hočejo drugi preseči pozimi, ko se je treba znati boriti s snežnimi meteži, vertikalami, z ledenim mrazom in vseuničujočimi plazovi. Mladina, ki se je kovala in kalila v ostri in neizprosni šolji gora hoče in mora uspevati in zmagovati tudi pred samim obličjem smrti.

Stena smrti, 1800 m visoka severna stena Eigerja danes ne predstavlja več nobene nevarnosti v direktissimi in super-direktissimi so jo poletni in pozimi preplezali Japonci in Švicarji.

Zelena v led in sneg okovana, 1400 meterska severna stena Grandes Jorasses je danes trenutno stadion in arena elite svetovnega alpi-

ZVONE KOFLER

JANKO AZMAN

JANEZ BROJAN

nizma. Aktivnost planincev, plezalcev in alpinistov je v letošnjem letu dosegla svoj višek. Od vsepovsod prihajajo ugodna poročila o komaj slutenih dosežkih posameznih navez in številnih odprav. Posamezniki in dobro organizirane odprave maskakujejo vrtoglave višine in strmine, na delu pa so tudi speleologi, ki raziskujejo globine in notranjost gorskih velikanov. Odlični Češkoslovaški alpinisti pod vodstvom dr. Černika so v Peruju ob priliki velikega potresa doživeli veliko katastrofo, vsi so postali žrtve te velike elementarne nesreče. Naši plezalci in alpinisti so odšli v gore Afganistanskega Hindukuša.

drugi pa zopet v visoki Atlas in tretji na Norveško, kjer nameravajo preplezati stene Trolindena, kjer je treba znati mnogo več kot v domačih stenah. Posamezne naveze naših plezalcev in alpinistov nenehno osvajajo težke in najtežje stene v domačih gorah, pred najboljšimi pa niso več varne tudi prepadne in prevesne stene v Dolomitih in granitne ter v sneg in led ukovane stene v centralnih Alpah.

Posebno velik in ekstremno težak problem pa je v preteklih dneh rešila odlična trojka, naveza, iz Mojstrane. Naši trenutno najboljši plezalci Zvone Kofler, Janko Azman in Janez Brojan — mlajši iz AO Moistrana, so

po izrednih uspehih, ki so jih dosegli v preteklih letih v Walker stebru severne stene Grandes Jorasses prvi direktissimi v vzhodni steni Stenarja in previsnih stenah treh Zin ter v poizkusu v severni steni Eigerja, premagali in ukrotili tudi zloglasni kamenju in plazovom izpostavljeni »mrtvaški prt« v zloglasni severni steni Grandes Jorasses, ki je prav gotovo vrhunski dosežek elite plezalcev in alpinistov zadnjih let. Mrtvaški prt v severni steni Grandess Jorasses, levo od Walkerjevega stebra nad ledenim morjem, je v zadnjih letih zahteval že mnogo smrtnih žrtev iz vrst najboljših plezalcev in alpinistov vseh narodov sveta. Do sedaj je uspelo premagati in ukrotiti to blazno ledeno višino v Centralnih Alpah skupini Montblanca samo odličnim francoskim, švicarskim in češkim plezalcem in alpinistom.

Prav po zaslugi, znanju in jekleni volji drznih plezalcev in alpinistov iz AO Moistrana, je uspelo ime in vrednost našega slovenskega in jugoslovenskega alpinizma dvigniti na evropsko in svetovno raven. Naši plezalci in alpinisti po doseženih dosežkih in pomembnih zmagah na Anapurni, Dolomitih, in Centralnih Alpah (Walker stebru, Grandes Jorasses, Steni smrti, severni steni Eigerja in v previsnih stenah in razlihih treh Zin) naglo hite in stopajo kot enakovreden partner v areno svetovnega alpinizma.

Doseženi uspehi plezalcev in alpinistov iz Mojstrane, Ljubljane, Celja in drugih planinsko alpinističnih centrov Slovenije, moralno zadolžujejo vso slovensko planinsko javnost, da tem vrhunskim plezalcem in alpinistom ustvarimo primerne in ustrezne pogoje, da se bodo med elito svetovnega alpinizma borili pod enakimi pogoji za zadnje vrhunske lovorike, dosežke in zmage.

Trojici Azmanu, Koflerju in Brojanu iz Mojstrane iskreno čestitamo k velikemu dosežku, ki ima najvišjo mero v svetovnem alpinističnem merilu.

Naš plezalni šport in vrhunski alpinizem hitita prav po zaslugi članov našega železarskega kolektiva (Brojana, Koširja, Azmana in drugih) z naglimi in velikimi koraki, skoki v vrhunost svetovnega merila.

Z. F.

Zdaj odbojka še za zeleno mizo

Nastopil je čas letnih dopustov in v tem času tudi sportniki mirujejo. Prenehali so s tekmovanji, da bi si čez čas znova nabrali moči za jesenske spopade.

Jesenjski odbojkarji pa nimajo miru. Po končanem tekmovanju v II. zvezni ligi zahod, ko so si s 14 točkami zagotovili 8. mesto in si po propozicijah s tem priborili še nadaljnji obstanek v tej ligi, jih je kot strela z jasnega doletela vest, da so vendarle izpadli iz lige.

Sklep o tem je izdal izvršni odbor odbojcarske zveze Jugoslavije, Jeseničani pa so se proti temu seveda pritožili. Poglejmo, kako je prišlo do tega.

Jesenjsko moštvo je tekmovalo v navedeni ligi v sezoni 1969/70 po propozicijah, ki jih je izdala tekmovalna komisija te lige. Propozicije je sprejel liga odbor pred začetkom sezone na sestanku v Zagrebu in so bile usklajene s tekmovalnim pravilnikom OZJ. Po teh propozicijah je bilo določeno, da iz lige izpadeta 10. in 9. uvrščena ekipa. OK Jesenice se je uvrstil na 8. mesto in si torej tako zagotovil svoj obstanek.

Klub je bil še 8. 6. z uradnimi dokumenti obveščen, da iz lige izpadeta le Branik in Breza. Tekmovalne rezultate lige je sproti objavljala ves jugoslovanski tisk in vsi so bili prepričani, da Jeseničani ne izpadejo.

Izvršni odbor OZJ pa je na seji, ki je bila 27. 6. v Beo-

gradu razpravljala tudi o izpopolnjevanju vzhodne in zahodne skupine II. moške zvezne lige. Določeno je bilo, da so tekmovalne komisije pri posameznih republiških odbojcarskih zvezah dolžne uskladiti svoje prepozicije z že sprejetimi odloki konference OZJ in da se prepozicije, ki niso v skladu s temi odloki, razveljavijo. Zahteva IO OZJ je bila pravilna v toliko, da morajo biti vsi akti usklajeni s statutom OZJ, to pa bi moralo biti po statutu storejno najkasneje do 21. 12. 1967. in ne do 27. 6. 1970.

Tekmovalna komisija v Zagrebu, ki vodi tekmovanje zahodne lige, tega ni imela urejenega, zato je enostavno ovrgla propozicijo, ki so veljale pred začetkom tekmovanja in izdala nove, čeprav vedno veljajo le tiste propozicije, ki so izdane pred začetkom.

Po prejšnjih prepozicijah izpadeta iz lige zadnji dve uvrščeni ekipi. Za uvrstitev v ligo pa igrajo prvaki Bosne, Hrvatske in Slovenije kvalifikacijske tekme, prvi dve ekipi pa se uvrstita v ligo. Po novih prepozicijah pa izpadejo zadnje tri ekipe, vsi prvaki pa se vanjo uvrstijo brez kvalifikacij.

Če pa so bile propozicije, po katerih se je odvijalo tekmovanje v ligi neveljavne, potem velja to za vseh deset moštev in ne samo za eno moštvo. Zaradi neusklajenih

aktov ne more biti prizadet samo en klub in v tem primeru so to ravno Jesenice, ker je za to kriv ravno toliko kot vsi ostali klubi.

OK Jesenice smatra, da se je tekmovalna sezona zaključila z objavo končne tablice. Po tekmovalnih rezultatih so si zagotovili mesto v ligi. Tekmovalna komisija II. zvezne lige zahod in IO OZJ pa bi morale predvideti drug način popolnjevanja lige, da ne bo prizadeto moštvo OK Jesenice, ker bodo sicer kršene pravice in dolžnosti, ki jih ima vsaka osnovna organizacija po statutu OZJ in vseh drugih splošnih aktih.

Prav gotovo se Jeseničani ne bi razburjali, da se prvaki republik direkto uvrstijo v ligo, so pa proti temu, da se to ne določi s propozicijami pred začetkom tekmovalne sezone, temveč šele en mesec po koncu lige. Členi, ki določajo napredovanje v višji razred in izpad v nižji razred, so bistveni členi tekmovalnih prepozicij in morajo biti z njimi seznanjena vsa moštva in morajo tudi za vsa veljati. Če propozicije tekmovanja niso bile veljavne, potem se mora razveljaviti celotno tekmovanje ne pa oškodovati samo eno moštvo.

Spomnimo se tudi, po kakšni smolji so Jeseničani zasidli samo 8. mesto. Kot je bilo to objavljeno tudi že v Železjarju, bi lahko zadnjo tekmo, ki so jo igrali z Branikom, dobili s 3:0, ker Ma-

riborčanov ni bilo pravočasno na igrišče. Vseeno pa so igrali in dobili z 2:3. Če ne bi bilo teh dveh izgubljenih nizov bi se uvrstili pred ravnoskega Fužinarja in bi se sedaj Fužinar moral boriti še za zeleno mizo. Seveda pa so bili naši igralci pred tekmo v Mariboru prepričani, da imajo že zadosti točk in da ne morejo izpasti in da jih tudi poraz ne more pogubiti, kaj šele dva niza.

OK Jesenice je za tekmovalne v II. ligi porabil znatna finančna sredstva, ki naj bi se v bodočnosti obrestovala. Opravičljiva bi bila šele sedaj, če bi moštvo v naslednjih letih uspešno nastopalo v višji stopnji tekmovanja.

Odločitev izvršnega odbora OZJ je bila po eni strani zakonita, kar se tiče napredovanja v I. zvezno ligo, nezakonita pa, kar se tiče izpada v nižjo stopnjo tekmovanja. OK Jesenice smatra, da so bile pri tem grobo kršene pravice osnovne organizacije, ki so določene s statutom OZJ. Tak sklep ni niti pravno niti pedagoško, še manj pa ekonomsko sprejemljiv za OK Jesenice.

Jesenjski klub se bo s podporo odbojcarske zveze Slovenije boril za svoje pravice in v kolikor ne bi bila ugodno rešena njegova pritožba, bo iskal zaščito zakonitosti pri konferenci OZJ ali jugoslovanski zvezi organizacij za telesno kulturo.